

EUROOPA KALANDUSFONDI 2007-2013 RAKENDUSKAVA SEIREARUANNE

1. TUVASTAMINE

Liikmesriik: EESTI

Rakenduskava	Rakenduskava number (ühtne tunnuscode): 2007EE14FPO001
Rakendamise aruanne	Aruande aasta: 2010 Seirekomisjoni poolt heakskiitmise kuupäev: 08.06.2011

2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Käesolev seirearuanne kajastab Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava elluviimist 2010. aastal. Seirearuande eesmärk on anda ülevaade aruandlusperioodi tegevustest, võetud finantskohustustest ning kavandatavate meetmete ettevalmistamise hetkeseisust. Euroopa Kalandusfondi (edaspidi *EKF*) meetmete rakendamise üldeesmärgiks on kalandussektori arendamine tagamaks stabiilne ja jätkusuutlik majandamine.

Perioodil 2007–2013 rahastatakse kalanduse meetmeid Euroopa Kalandusfondist (EFF – European Fisheries Fund) 84 568 039 euro ulatuses ja kaasfinantseeritakse Eesti riigi eelarvest 28 189 347 euro ulatuses.

Kõikide Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete korraldusasutuseks on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond (edaspidi *korraldusasutus*), sertifitseerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi finantsosakond, auditeerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond ning vahendusasutuseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*).

Seirearuande on *PRIA* poolt esitatud prioriteetsete suundade seirearuande põhjal koostanud ja täiendanud V prioriteetse suuna osas korraldusasutus. Seirearuanne on kinnitatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni poolt 08. juunil 2011. aastal.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames planeeritakse rakendada kokku 13 meetet, mis jagunevad 5 prioriteetse suuna vahel järgmiselt:

- **I prioriteetne suund – kalalaevastiku kohandamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 15 264 531 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 5 088 177 euro ulatuses.

Esimese prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 1.1** – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- **Meede 1.3** – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
- **Meede 1.4** – väikesemahuline rannapüük
- **Meede 1.5** – sotsiaalmajanduslikud meetmed

2010. aastal esitati esimese prioriteetse suuna meetmete raames 45 taotlust toetussummas 521 668 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 92 taotlust toetussummas 1 096 098 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2009. kui ka 2010. aastal esitatud taotluseid. 2010. aastal on väljamakseid teostatud kokku 138 projektile toetussummas 3 000 032 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2010 on esimese telje raames esitatud 244 taotlust toetussummas 14 856 557 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 73%. Heakskiidetud summa (11 092 260 eurot) moodustab 55% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (6 785 698 eurot) 33%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2010 veidi üle 60%. Võrreldes väljamaksete seisuga 31.12.2009 andmetega, on korraldusasutuse hinnangul märgata väljamaksete tegemise tempo kasvumist ning võib arvata, et enamus projekte viiakse ka ellu st lõpetatakse.

- **II prioriteetne suund – vesiviljelus, sisevete kalandus, kalandustoodete töötlemine ja turustamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 24 583 929 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 8 194 643 euro ulatuses.

Teise prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 2.1** – vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 2.2** – sisevete kalanduse toetus
- **Meede 2.3** – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

2010. aastal esitati teise prioriteetse suuna meetmete raames 42 taotlust toetussummas 6 330 689 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 38 taotlust toetussummas 5 624 962 eurot (EKF + Eesti). 2010. aastal on väljamakseid teostatud kokku 35 projektile toetussummas 2 935 961 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2010 on teise telje raames esitatud 108 taotlust toetussummas 27 131 836 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 83%. Heakskiidetud summa (21 809 175 eurot) moodustab 66% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (6 546 715 eurot) 20%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2010 vaid kolmandik. Võrreldes lõpetatud projektide arvu 31.12.2009 andmetega (2009.a. lõpu seisuga oli teises teljes lõpetatud projekte 5, 2010. a lõpu seisuga aga 15), on korraldusasutuse hinnangul keeruline majandusolukord piiranud projektide elluviimist. Vesiviljelus-ettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamiseks on korraldusasutus välja töötamas laeuminstrumenti. Lisaks kaalub korraldusasutus võimalust hakata rakendama toetuste ettemaksesüsteemi.

- **III prioriteetne suund – ühist huvi pakkuvad meetmed**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 21 209 664 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 7 069 888 euro ulatuses.

Kolmanda prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 3.1** – ühistegevused (ühisinvesteeringud)
- **Meede 3.1** - ühistegevused (muud ühistegevused)
- **Meede 3.2** – veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine
- **Meede 3.3** – kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
- **Meede 3.4** – uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad
- **Meede 3.5** – katseprojektid

2010. aastal esitati kolmanda prioriteetse suuna meetmete raames 21 taotlust toetussummas 5 368 778 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 24 taotlust toetussummas 11 221 336 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2009. kui ka 2010. aastal esitatud taotluseid. 2010. aastal on väljamakseid teostatud kokku 13 projektile toetussummas 5 299 338 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2010 on kolmanda telje raames esitatud 40 taotlust toetussummas 20 977 838 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 74%. Heakskiidetud summa (14 831 109 eurot) moodustab 52% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (6 372 526 eurot) 23%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2010 43%. Aruande esitamise hetkeks ei ole rakendunud vaid üks meede – meede 3.3 „Kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused”. Võrreldes väljamaksete seisuga 31.12.2009 andmetega, on korraldusasutuse hinnangul märgata väljamaksete tegemise tempo kasvamist ning võib arvata, et enamus projekte viiakse ka ellu st lõpetatakse.

- **IV prioriteetne suund – kalanduspiirkondade jätkusuutlik areng**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 19 281 513 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 6 427 171 euro ulatuses.

Neljanda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 4.1** – kalanduspiirkondade säästev areng

2010. aastal esitati neljanda prioriteetse suuna meetme 4.1 (projektitoetus) raames 113 taotlust toetussummas 7 226 092 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 56 taotlust toetussummas 3 152 460 eurot (EKF + Eesti). 2010. aastal on väljamakseid teostatud kokku 27 projektile (sh tegevusgrupi- kui ka projektitoetus) toetussummas 776 773 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2010 on neljanda telje raames esitatud 125 taotlust toetussummas 8 633 844 (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 34%. Heakskiidetud summa (3 869 789 eurot) moodustab 15% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (1 299 990 eurot) 5%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2010 32%.

Meetme rakendamine on olnud pikaajaline protsess arvestades tegevusgruppide moodustamiseks, strateegiate väljatöötamiseks ja kooskõlastamiseks kulunud aega ning tegevusgrupid on praeguseks läbi viinud alles esimesed projektitoetuste taotlusvoorud.

- **V prioriteetne suund – tehniline abi**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 4 228 402 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 1 409 468 euro ulatuses.

Viienda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 5.1 – tehniline abi**

2010. aastal esitati 3 taotlust toetussummas 1 015 725 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab 18% viienda prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest. Esitatud taotlused kiideti ka heaks ning väljamakseid teostati 695 853 euro ulatuses (väljamaksed moodustavad 69% võetud kohustustest).

Perioodil 2007-2010 on viienda telje raames väljamakseid teostatud 1 376 767 euro ulatuses, mis moodustab 24% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest. Meetme rakendamise protsess on olnud korraldusasutuse hinnangul ootuspärane.

Kokku võeti 2010. aastal EKF viie telje meetmete raames vastu 224 taotlust toetussummas 20 462 952 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeringuid 31 132 406 euro ulatuses. Aruandeaastal kiideti heaks nii 2009. aastal kui ka 2010. aastal esitatud taotlusi – kokku 213 taotlust kogusummas 22 110 581 eurot, mis moodustab 20% fondi kogu programmiperioodi eelarvest. Maksti välja 12 707 957 eurot toetust, millest Euroopa Kalandusfondi osa moodustab 9 530 967 eurot (vt tabel 1). Väljamaksed moodustavad 57% võetud kohustustest.

Aruandeaastal tehti üks toetuse tagasinõudmise otsus meetme 4.1 osas summas 205,8 eurot.

Kokku on esitatud 2007-2010 perioodil 524 taotlust toetussummas 73 596 912 eurot (vt tabel 2). Kiideti heaks 405 taotlust toetussummas 53 599 169 eurot. Seega on kohustusi võetud 48% kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest. Maksti välja 22 381 696 eurot toetust (millest 16 786 270 eurot moodustab EKF osa), mis moodustab 42% võetud kohustustest. Väljamakseid on tehtud kogu perioodi vahenditest viiendiku (20%) ulatuses.

31.12.2010 seisuga on 405-st taotlusest lõplikult välja makstud 169 taotlust ehk 42% heakskiidetud projektidest on ellu viidud. Võrdluseks võib välja tuua, et 31.12.2009 seisuga oli 200-st heakskiidetud taotlusest lõplikult välja makstud vaid 24 taotlust (ehk 12%). 31.12.2010 seisuga on 78 projekti elluviimine pooleli, kaks taotlejat on loobunud investeringu elluviimisest täies ulatuses ning 156 taotluse raames pole tehtud ühtegi väljamakset. Korraldusasutuse hinnangul on projektide teostamise kiirus oluliselt suurenenud 2010. aasta jooksul, mis annab märku majanduskliimas taastoomuma hakkavatest positiivsematest suundadest. Kuna Euroopa Kalandusfondi rakendamine on hetkel jõudnud ajaliselt poole peale, võib lõpetatud projektide osakaalu heakskiidetud projektidest pidada heaks. Samuti võib heaks tulemuseks pidada võetud kohustuste osakaalu (48%) kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest.

2010. aastal avatud taotlusvoorud:

- **Meede 1.3:** kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus – taotluste vastuvõtt 22. veebruar -10. märts 2010.a
- **Meede 1.4:** väikesemahuline rannapüük – taotluste vastuvõtt 15.märts -29. märts 2010.a
- **Meede 1.5:** sotsiaalmajanduslikud meetmed – taotluste vastuvõtt 14. juuni -21. juuni 2010.a
- **Meede 2.3:** investeeringud töötlemisse ja turustamisse - taotluste vastuvõtt 14. juuni - 21. juuni 2010.a
- **Meede 3.4:** uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad – taotluste vastuvõtt 26. august – 03. september 2010.a
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (projektitoetus) – taotluste vastuvõtt:
01. veebruar -17. veebruar 2010.a
03. mai -17. mai 2010.a
28. juuni - 01. juuli 2010.a
08. september - 20. september 2010.a
17. november -29. november 2010.a
- **Meede 5.1:** tehniline abi – taotluste vastuvõtt 03. – 12. veebruar 2010. a.

Esmakordselt avanesid neli uut meetet:

- **Meede 2.2:** sisevete kalanduse toetus - taotluste vastuvõtt 08. märts – 23. märts 2010.a
- **Meede 3.1:** ühistegevused (muud ühistegevused) – taotluste vastuvõtt 10. mai - 27. mai 2010 ning 20. september - 01. oktoober 2010.a
- **Meede 3.2:** veeloomastiku ja taimestiku arendamine ja kaitse – taotluste vastuvõtt 08. märts - 23. märts 2010 ning 22.september - 05. oktoober 2010.a
- **Meede 3.5:** katseprojektid – taotluste vastuvõtt 10. mai - 27. mai 2010.a.

31.12.2010 seisuga on rakendamata jäänud üks meede – meede 3.3 kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused.

Lisaks toimus toetuse väljamaksmine 4 meetme osas:

- **Meede 1.1:** riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- **Meede 2.1:** vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 3.1:** ühistegevused (ühisinvesteeringud)
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamise läbiviimise ettevalmistamine 2010. aastal.

Tulenevalt 27. juuli 2006. a nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklist 49 on vahehindamine üks hindamise kohustuslikest etappidest eel- ja järelhindamise kõrval. Vahehindamise eesmärgid on:

- 1.** hinnata EKF rakenduskava asjakohasust, võttes arvesse toimunud muutuseid sotsiaal-majanduslikus olukorras ning ühises kalanduspoliitikas;
- 2.** hinnata programmi rakendamise kvaliteeti ja efektiivsust;
- 3.** hinnata programmi progressi läbi selle eesmärkide ja 2010. aasta sihttasemete saavutamise määra.

2010. aastal alustatigi Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 vahehindamise läbiviimiseks ettevalmistavate tegevustega: koostati vahehindamise tehniline kirjeldus ning kuulutati välja vahehindamise hange. 2010. aastal sõlmiti leping Ernst & Young Baltic AS-ga Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamise teostamiseks.

Tabel 1: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine 2010. aastal (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
Meede 1.1	0	0	0	0	0	0	0	8	1 382 647	1 382 647	1 036 985
Meede 1.3	6	463 533	185 413	15	1 193 790	477 516	358 137	29	2 221 195	887 956	665 967
Meede 1.4	22	277 091	166 255	59	731 076	438 582	328 937	58	515 718	299 429	224 572
Meede 1.5	17	170 000	170 000	18	180 000	180 000	135 000	43	430 000	430 000	322 500
I telg kokku	45	910 624	521 668	92	2 104 866	1 096 098	822 074	138	4 549 560	3 000 032	2 250 024
Meede 2.1	0	0	0	0	0	0	0	7	2 497 902	940 439	705 329
Meede 2.2	10	237 147	139 536	10	215 449	126 518	94 888	6	31 528	18 917	14 188
Meede 2.3	32	13 636 095	6 191 153	28	12 134 165	5 498 445	4 123 834	22	4 659 613	1 976 605	1 482 454
II telg kokku	42	13 873 242	6 330 689	38	12 349 613	5 624 962	4 218 722	35	7 189 043	2 935 961	2 201 971
Meede 3.1 (ühisinvesteeringud)	0	0	0	3	8 527 423	5 913 062	4 434 797	4	6 617 357	4 720 747	3 540 560
Meede 3.1 (muud ühistegevused)	11	4 078 785	4 078 785	11	4 005 217	4 005 217	3 003 913	2	140 903	140 903	105 678
Meede 3.2	4	549 257	549 257	3	485 026	485 026	363 769	0	0	0	0
Meede 3.4	5	527 271	527 271	6	604 566	604 566	453 424	7	437 688	437 688	328 266
Meede 3.5	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	160 099	0	0	0	0
III telg kokku	21	5 368 778	5 368 778	24	13 835 696	11 221 336	8 416 002	13	7 195 948	5 299 338	3 974 503
Meede 4.1 tegevusgrupitoetus	0	0	0	8	585 906	585 906	439 430	8	454 658	454 658	340 993
Meede 4.1 projektitoetus	113	9 964 037	7 226 092	48	3 275 786	2 566 554	1 924 915	19	405 153	322 115	241 586
IV telg kokku	113	9 964 037	7 226 092	56	4 109 448	3 400 216	2 550 162	27	859 811	776 773	582 579
Meede 5.1	3	1 015 725	1 015 725	3	1 015 725	1 015 725	761 794	3	695 853	695 853	521 890
V telg kokku	3	1 015 725	1 015 725	3	1 015 725	1 015 725	761 794	3	695 853	695 853	521 890
Kokku	224	31 132 406	20 462 952	213	33 167 592	22 110 581	16 582 936	216	20 490 215	12 707 957	9 530 967

Tabeli allikas: PRIA 2010. aasta EKF aastaaruanne

Tabel 2: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine perioodil 2007-2010 (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
Meede 1.1	33	11 156 939	11 156 939	21	7 853 384	7 853 384	5 890 038	16	4 928 737	4 928 737	3 696 553
Meede 1.3	41	5 814 684	2 311 468	39	4 989 774	1 982 332	1 486 749	30	2 820 132	1 127 531	845 648
Meede 1.4	108	1 305 436	768 149	103	1 252 685	736 544	552 408	58	515 718	299 429	224 572
Meede 1.5	62	620 000	620 000	52	520 000	520 000	390 000	43	430 000	430 000	322 500
I telg kokku	244	18 897 059	14 856 557	215	14 615 843	11 092 260	8 319 195	147	8 694 587	6 785 698	5 089 273
Meede 2.1	33	27 466 838	11 236 071	21	17 259 274	6 800 090	5 100 067	10	3 614 435	1 432 744	1 074 558
Meede 2.2	10	237 147	139 536	10	215 449	126 518	94 888	6	31 528	18 917	14 188
Meede 2.3	65	36 154 196	15 756 229	60	34 203 001	14 882 567	11 161 926	29	11 961 633	5 095 055	3 821 291
II telg kokku	108	63 858 180	27 131 836	91	51 677 723	21 809 175	16 356 881	45	15 607 596	6 546 715	4 910 036
Meede 3.1 (ühisinvesteeringud)	6	20 059 425	14 541 135	4	12 147 437	8 628 073	6 471 054	4	7 122 531	5 099 627	3 824 720
Meede 3.1 (muud ühistegevused)	11	4 078 785	4 078 785	11	4 005 217	4 005 217	3 003 913	2	140 903	140 903	105 678
Meede 3.2	4	549 257	549 257	3	485 026	485 026	363 769	0	0	0	0
Meede 3.4	18	1 595 196	1 595 196	17	1 499 329	1 499 329	1 124 497	15	1 131 995	1 131 995	848 996
Meede 3.5	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	160 099	0	0	0	0
III telg kokku	40	26 496 128	20 977 838	36	18 350 473	14 831 109	11 123 332	21	8 395 430	6 372 526	4 779 394
Meede 4.1 tegevusgrupitoetus	8	1 343 252	1 343 252	8	1 303 235	1 303 235	977 426	8	977 875	977 875	733 406
Meede 4.1 projektitoetus	117	10 038 428	7 290 592	48	3 275 786	2 566 554	1 924 915	19	405 153	322 115	241 586
IV telg kokku	125	11 381 680	8 633 844	56	4 579 021	3 869 789	2 902 341	27	1 383 028	1 299 990	974 992
Meede 5.1	7	1 996 837	1 996 837	7	1 996 837	1 996 837	1 497 628	7	1 376 767	1 376 767	1 032 575
V telg kokku	7	1 996 837	1 996 837	7	1 996 837	1 996 837	1 497 628	7	1 376 767	1 376 767	1 032 575
Kokku	524	122 629 883	73 596 912	405	91 219 897	53 599 169	40 199 377	247	35 457 408	22 381 696	16 786 270

Tabeli allikas: PRIA 2010. aasta EKF aastaaruanne

3. RAKENDUSKAVA RAKENDAMISE ARUANNE PRIORITEETSETE SUUNDADE KAUPA

3.1. Teave prioriteetsete suundade sisulise progressi kohta

Alljärgnevates indikaatorite tabelites on kajastatud kõik rakenduskavas välja toodud tulemus – ja mõjuindikaatorid. Infoallikateks on peamiselt kalalaevade register, Eesti Statistikaamet, lõplikult väljamakstud taotlustega seotud seirenäitajad. Kõikide indikaatorite lõikes on aasta 2010 kontrollaasta, mil viiakse läbi vahehindamised ning – uuringud, et 2011. aasta alguses hinnata senist rakendamise edukust. Indikaatorite tabelites välja toodud 2010. aasta kontrolltasemed on oluliseks mõõdikuks rakendamise edukuse hindamisel.

Tabel 3: Prioriteetsete suundade tulemusindikaatorid

Prioriteetne suund: 1											
Näitajad		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Näitaja 1: Mere kalalaevastiku GT ja kW	Saavutus	19 329 GT 49 118 kW ¹	17 808 GT 45 974 kW ¹	14 541 GT 40 575 kW ¹	14 683 GT 40 234 kW ¹						
		23 961 GT 58 032 kW ²	23 961 GT 58 032 kW ²	22 375 GT 54 652 kW ²	22 057 GT 53 770 kW ²						
		0 ³	0 ³	1237,07 GT 2605 kW ³	1677,05 GT 3672 kW ³						
	Eesmärk				-5%					-10%	
	Eesalgne tase	20 826 GT 53 340 kW ¹	24 840 GT 60 335 kW ²								
Näitaja 2: Moderniseeritud kalalaevade protsentuaalne osakaal kogulaevastikus	Saavutus	0	0	0	6,2%						
	Eesmärk				15%					40%	
	Eesalgne tase	0									
Prioriteetne suund: 2											
Näitaja 1: Moderniseeritud	Saavutus	0	0	0	1,4%						

¹ Riikliku kalalaevade registri seis 31.12.2010 seisuga

² Püügivõimsuse sihttase 31.12.2010 seisuga

³ Püügivõimsuse vähenemine lõpetatud projektide alusel (andmed kajastatud kumulatiivselt)

sisevete kalalaevade protsentuaalne osakaal kõikide registreeritud laevade seas	Eesmärk				15%					40%	
	Eesialgne tase	0									
Näitaja 2: Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile	Saavutus	783 t ⁴	814 t ⁴	971 t ⁴	764 t ⁴						
		0 ⁵	0 ⁵	0 ⁵	100 t ⁵						
	Eesmärk				1000 t					2500 t	
	Eesialgne tase	700 t									
Näitaja 3: Vesiviljelustoodangu väärtus (eurodes)	Saavutus	2,5 miljonit eurot	2,5 miljonit eurot	2,9 miljonit eurot	2,6 miljonit eurot						
	Eesmärk				+5%					+10%	
	Eesialgne tase	2,6 miljonit eurot									
Näitaja 4: Töödeldud kalandustoodete väärtus	Saavutus	102 miljonit eurot	100 miljonit eurot	97 516 000 eurot	120 miljonit eurot						
	Eesmärk				+10%					+15%	
	Eesialgne tase	106 miljonit eurot									
Prioriteetne suund: 3											
Näitaja 1: Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu protsentuaalne osakaal	Saavutus	84%	89,7%	91,3%	92,2%						
	Eesmärk				37%					40%	
	Eesialgne tase	35%									

⁴ – Statistikaameti andmed vesiviljelustoodangu mahu kohta

⁵ – Lõplikult väljamakstud projektide alusel maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 31.12.2010 seisuga

Näitaja 2: Nende liikide arv, mille kudemisalade olukorda on parandatud	Saavutus	0	0	0	0 ⁶						
	Eesmärk				2					4	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates	Saavutus	0	0	0	0 ⁷						
	Eesmärk				20%					30%	
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 4											
Näitaja 1: Kohalikes aktiivrühmade tegevate kalurite protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	32%	45%	33%						
	Eesmärk				15%					25%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 2: Aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus	Saavutus	0	61%	61%	67%						
	Eesmärk				30%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	0	14%						
	Eesmärk				20%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 4: Arengustrateegia kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	100%	100%						
	Eesmärk				60%					60%	
	Esialgne tase	0									

⁶ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid. 31.12.2010.a. seisuga lõplikult väljamakstud projekte ei olnud

⁷ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid. 31.12.2010.a. seisuga lõplikult väljamakstud projekte ei olnud

Tabel 4: Prioriteetsete suundade mõjuindikaatorid

Mõjuindikaator	Andmete allikas	Algtase ja aasta	Kontrolltase 2010	Sihttase ja aasta
Kalanduses hõivatud isikute keskmine sissetulek Eesti keskmisega võrreldes	Statistikaamet	68% (2006)	2008. a 92,3 % (aluseks vaid kalapüük ja vesiviljelus), kalatöötlemist eraldi ei kajastata (kuulub toiduainete töötlemise alla)	80% (2015)
Kalavarude säästev kasutamine: - heas olukorras olevate majanduslikult oluliste varude protsentuaalne osakaal	Uuring	38% (2007)	38%	60% (2015)
Kala tarbimine Eestis ühe inimese kohta aastas	Uuring	17 kg (2005)	Põllumajandusministeeriumi poolt tellitud uuring, valmimise aeg juuli 2011	21 kg (2015)
Käive töötaja kohta jooksevhindades	Statistikaamet	45 022 eurot (2006)	78 191 eurot (aluseks lühiajaline statistika)	+10% (2015)

3.2. Eriteave prioriteetsete suundade ja meetmete kohta

Prioriteetne suund 1:

Riiklik püügikoormuse reguleerimise kava on koostatud Põllumajandusministeeriumi poolt ning koostöös erinevate partnerite, k.a sotsiaalpartnerite, teadlaste ja Keskkonnaministeeriumiga. Eesti kalalaevastiku ja olemasolevate püügivõimaluste kirjeldamisel ning optimaalse püügikoormuse arvutamisel on lähtutud Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi poolt 2008.a teostatud uuringust „Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs“. Püügikoormuse kohandamise kava on heaks kiidetud Põllumajandusministeeriumi kalandusnõukogu poolt ning kehtib 2 aastat põllumajandusministri poolt kehtestamisest alates (05.11.2008.a põllumajandusministri kk nr 209).

Riikliku püügikoormuse kava eesmärgiks on vähendada püügivõimsust järgmiselt:

- segment 4S1 (1682 GT / 5373 kW)
- segment 4S3 (3151 GT / 5475 kW)

31.12.2010 seisuga oli heakskiidetud 21 projekti, mille alusel püügivõimsus peaks vähenema järgmiselt:

- segment 4S1 (1542 GT/3674 kW)
- segment 4S3 (2121 GT/3948 kW)

Võttes aluseks lõplikult väljamakstud projektid (14 projekti) 31.12.2010.a seisuga, vähenes perioodil 2007-2010 püügivõimsus järgmiselt:

- segment 4S1 (959 GT/2532 kW)
- segment 4S3 (718 GT/1140 kW)

Seitsme heakskiidetud projekti osas on tehtud osaliselt väljamakseid või väljamaksed hetkel puuduvad ning eeldusel, et need projektid ka lõpetatakse, võib prognoosida, et püügivõimsus väheneb veel:

- segment 4S1 (583 GT/1142 kW)
- segment 4S3 (1403 GT/2808 kW)

PRIA kiitis 2011. a alguses heaks veel 5 projekti, mis olid seotud kohtuvaidlustega ning võib prognoosida lisaks püügivõimsuse vähenemist:

- segment 4S1 (128 GT / 577 kW)

Prioriteetne suund 4:

2010. aasta on olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg. Kui projektide tulemusi on veel raske hinnata (lõpetatud projektide arv 12), siis neljanda telje tegevuste positiivset mõju on hästi näha. Mõju avaldub selles, et kalanduspiirkondades on hakatud laiemalt kaasa rääkima kohaliku arengut ja kogu sektorit puudutavates küsimustes. Kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja kalurite omavaheline koostöö on parenenud ning kohalikest tegevusgruppidest on moodustumas kalanduse infokeskused ja aktiivsed partnerorganisatsioonid riigile, kes esindavad ranna- ja sisevete kalurkonna huve.

3.3. Finantsteave (eurodes)

Tabel 5. Lähenemiseesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2010. aastal

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	3 221 295	805 324	2 415 971	3 000 032	2 250 024	2 250 024	2 250 024
2.prioriteetne suund	3 780 544	945 136	2 835 408	2 935 961	2 201 971	2 201 971	2 201 971
3.prioriteetne suund	4 590 283	1 140 912	3 422 737	5 299 338	3 974 503	3 715 345	3 715 345
4.prioriteetne suund	887 153	221 789	665 364	776 773	582 579	557 741	557 741
5.prioriteetne suund	711 773	711 773	533 830	697 924	523 443	509 957	509 957
Kogusumma	13 191 048	3 824 934	9 873 310	12 710 028	9 532 520	9 235 038	9 235 038

Tabeli allikas: PRIA 2010. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

Tabel 6. Läheneesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2007-2010

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	7 122 810	1 780 703	5 342 107	6 785 698	5 089 273	5 089 273	5 089 273
2.prioriteetne suund	7 577 162	1 894 291	5 682 871	6 546 715	4 910 036	4 910 036	4 910 036
3.prioriteetne suund	6 405 130	1 594 624	4 783 871	6 372 526	4 779 394	4 779 394	4 779 394
4.prioriteetne suund	1 433 613	358 404	1 075 210	1 299 990	974 992	974 992	974 992
5.prioriteetne suund	1 415 369	1 415 369	1 061 526	1 376 767	1 032 575	1 020 155	1 020 155
Kogusumma	23 954 084	7 043 390	17 945 585	22 381 695	16 786 271	16 773 850	16 773 850
Ettemaks*							5 919 763

* Komisjonilt saadud ettemaks, laekumise kuupäev 27.12.2007

Tabeli allikas: PRIA 2008, 2009. ja 2010. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

3.4. Kvalitatiivne analüüs

I PRIORITEETNE SUUND: KALALAEVASTIKU KOHANDAMINE

Hinnang esimese telje indikaatorite saavutamisele

2010. aastaks on seatud eesmärgiks püügivõimsuse vähenemine 5% ehk algtasemest moodustab see 1041,3 GT ja 2667 kW. Võttes aluseks lõplikult väljamakstud 14 projekti, vähenes perioodil 2007-2010 kalalaevastiku kogumahutavus 1677,05 GT võrra ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus vähenes 3672 kW võrra. Indikaatori saavutustaseme ületamine on seotud asjaoluga, et heakskiidetud taotluste hulgas oli ka kaks kaugpüügilaeva, mille kogumahutavus ning peamasina koguvõimsus annavad märkimisväärse osa ka üldisesse püügivõimsuse vähenemisse. Kokkuvõtteks võib öelda, et 2010. aasta eesmärk kalalaevastiku kogumahutavuse osas on ületatud ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus väheneb prognoosi kohaselt rohkem, kui seda näeb ette 2010. aasta kontrolltase (eeldusel, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse).

Moderniseeritud kalalaevide protsentuaalse osakaalu arvutamisel kogulaevastikust on aluseks lõplikult väljamakstud projektid. 2010. aasta kontrolltase oli 15%, kuid tegelik saavutustase jäi alla planeeritule. Põhjused, miks tegelik saavutustase jäi alla planeeritule, võivad olla erinevad meetme 1.3 ja meetme 1.4 puhul. Meetme 1.3 puhul võib olla tegemist asjaoluga, et mitut laeva omavatel ettevõtjatel oli võimalus investeerida osa meetme 1.1 toetusest laevade moderniseerimisse. Meetme 1.3 puhul võib arvata, et halvenenud laenuvõimalused indikaatori saavutamist oluliselt ei mõjutanud. Kuid halvenenud laenusaamise võimalused võisid oluliselt mõjutada meetme 1.4 taotlejaid. Teisalt võis mõjutada ka asjaolu, et kuna investeringute summad on rannapüügi meetmes üldjuhul väikesed, siis pidasid taotlejad toetuse saamisega seotud nõuete täitmist liialt koormavaks.

Hinnang esimese telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et esimese telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud. Populaarne meede on olnud meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks. Võrdluseks võib välja tuua, et ka eelmisel programmeerimisperioodil oli analoogne meede populaarne taotlejate hulgas. Ootuspärasest väiksem huvi on olnud moderniseerimise meetme vastu. Meetme 1.4 puhul on aga taotlejate huvi olnud meetme vastu suurem, võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga. Meetme 1.5 rakendamine on kulgenud probleemideta, huvi meetme vastu on olnud sarnane võrreldes eelmise perioodiga, kuigi korraldusasutus prognoosis käesoleval perioodil suuremat huvi meetme vastu.

Meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

Meetme eesmärk on tagada tasakaal kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutatavate kalavarude vahel. Toetust saab taotleda kalalaevide lammutamiseks või nende sihtotstarbe lõplikuks muutmiseks. Toetuse maksimaalne määr arvutatakse kalalaeva kogumahutavuse (GT) ja vanuse järgi (kalalaeve peab olema vähemalt kümme aastat vana).

2010. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning toetuse määramist ei toimunud, küll aga jätkus toetuse väljamaksmine.

Tabel 7. Meetme 1.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine		
	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	137 307	102 980
HIUMAA	2	471 029	353 272
IDA-VIRUMAA	2	233 820	175 365
LÄÄNEMAA	2	540 490	405 368
Kokku	8	1 382 647	1 036 985

Tabel 8. Meede 1.1 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Maksmine		
	Kalalaevade arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalalaeva utiliseerimine	7	1 257 582	1 257 582
Kalalaeva sihtotstarbe lõplik muutmine	1	125 065	125 065
Kokku	8	1 382 647	1 382 647

2010. aastal maksti välja 1 382 647 eurot toetust (vt tabel 7), millest 1 257 582 eurot läks kalalaevade utiliseerimiseks ning 125 065 euroga toetati kalalaevade sihtotstarbe lõplikku muutmist (vt tabel 8). 31.12.2010 seisuga on 14 projekti lõplikult välja makstud.

Kokku perioodil 2007-2010 on meetme 1.1 projekte toetatud 4 928 737 euroga, millest 3 696 553 eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Aruandeaastal viidi läbi 9 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

2010. aastal laekusid kohtuotsused viie taotleja osas, mille projektid jäeti rahuldamata 2009. aastal. Kõigil viiel juhtumil oli kohtuvaidluseks taotluse rahuldamata jätmine seoses asjaoluga et Põllumajandusministeeriumist esitatud andmete põhjal ei olnud taotleja püüdnud kala nõutud arvu püügipäevade ulatuses. Esimese astme kohtuotsused olid kõigil 5 juhul PRIA kasuks, kuid teise astme kohtus kolm esimese astme kohtuotsust tühistati ning tehti otsused PRIA kahjuks. Riigikohus ei võtnud PRIA kassatsioonkaebusi menetlusse. Kaks kohtuotsust jäid jõusse PRIA kasuks.

Korraldusametuse hinnangul oli meede populaarne taotlejate hulgas ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 1.3 – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus

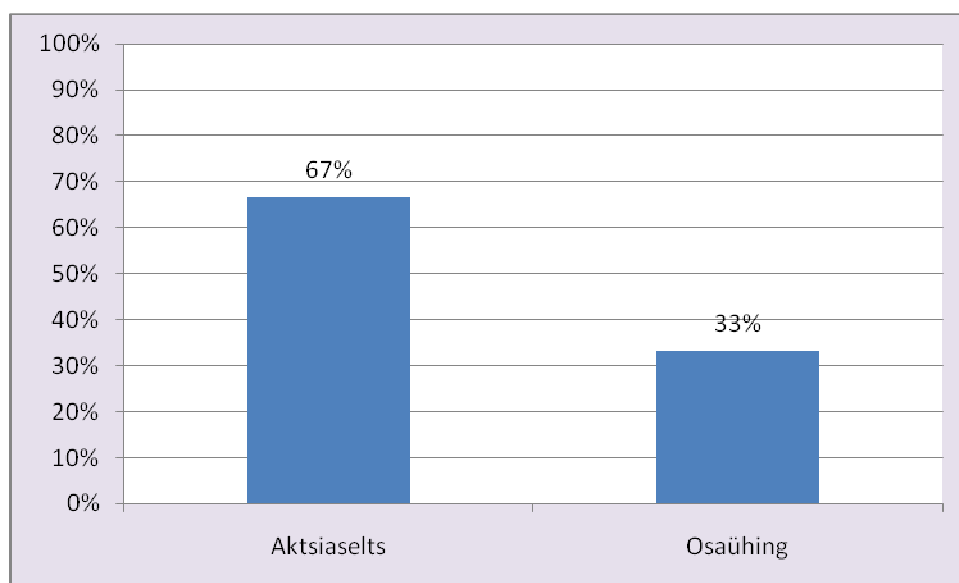
Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Aruandeaastal oli meetme 1.3 raames avatud üks taotlusvoor ajavahemikul 22.02.2010-10.03.2010. Kokku laekus 6 taotlust kolmest maakonnast kogusummas 185 413 eurot (vt tabel 9).

Tabel 9. Meetme 1.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	3	149 626	59 851	4	377 636	151 054	113 291	8	817 690	327 076	245 307
HIUMAA	1	212 339	84 935	6	655 183	262 073	196 555	7	552 657	220 542	165 406
IDA-VIRUMAA	0	0	0	0	0	0	0	1	8 380	3 352	2 514
LÄÄNEMAA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PÄRNUMAA	0	0	0	1	4 693	1 877	1 408	3	93 695	37 478	28 108
SAAREMAA	2	101 568	40 627	4	156 278	62 511	46 883	10	748 773	299 509	224 632
Kokku	6	463 533	185 413	15	1 193 790	477 516	358 137	29	2 221 195	887 956	665 967

Erinevalt 2009 aastast oli aruandeaastal enamus taotlusi esitatud aktsiaseltside poolt (vt joonis 1).

Joonis 1. Meetme 1.3 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal kiideti heaks 15 taotlust kogusummas 477 516 eurot, mille abil plaanitakse teostada investeeringuid 1 193 790 euro ulatuses (vt tabel 9). Maakondade lõikes suurim summa läks Hiiumaal tegutsevatele laeva omanikele – kokku 262 073 eurot. Tegevuste lõikes suurima summaga toetati peamasina ümberehitamist kokku 173 894 euroga (vt tabel 10).

Tabel 10. Meede 1.3 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö	2	40 485	16 194	4	102 441	40 976	10	301 186	120 474

Laeva olmeruumi (meeskonnaruumi) ümberehitus	1	7 350	2 940	1	238 872	95 549	5	304 903	121 440
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	0	0	0	0	0	0	2	19 950	7 980
Kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajaliku seadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	2	137 186	54 875	2	216 598	86 639
Peatekil paikneva seadme (vints, tõstuk, ankruseade jms) ostmine, kapitalirent, paigaldamine ja ümberehitamine	0	0	0	4	15 758	6 303	6	18 659	7 464
Peatekil asuva tekiehitise ümberehitus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Masinaruumi ümberehitus	0	0	0	0	0	0	1	2 904	1 162
Masinaruumi seadmete, süsteemide või abimehhanismide ostmine, kapitalirent ja vahetamine	3	14 696	5 879	0	0	0	3	36 454	14 582
Peamasina ostmine, kapitalirent ja vahetamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peamasina ümberehitamine	3	203 647	81 459	8	434 735	173 894	14	683 492	273 397
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	0	0	0	0	0	0	3	13 823	5 529
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	2	460	184	2	460	184	3	2 154	862
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	1	2 978	1 191	3	2 312	925
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	3	2 946	1 178	6	112 543	45 017
Navigatsioonisüsteemi ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms)	4	82 972	33 189	6	107 327	42 931	9	130 356	52 142

ostmine, kapitalirent ja paigaldamine									
Keskonnakaitse vahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	7 989	3 196
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	3	10 929	4 372	4	17 891	7 156	8	232 420	92 968
Muude kalalaeva seadmete ostmine, kapitalirent, vahetamine ja ümberehitamine	4	101 076	40 431	5	131 183	52 473	9	128 389	51 355
Tegevuse elluviimisega kaasneva projekteerimistöö abikõlblik maksumus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	2	1 917	767	3	2 013	805	10	7 062	2 825
Kokku	24	463 533	185 413	43	1 193 790	477 516	95	2 221 195	887 956

Rahuldamata jäeti üks taotlus, kuna moderniseeritav kalalaev ei olnud vähemalt 5 aastat vana.

2010. aastal maksti välja 887 956 eurot toetust (vt tabel 9 ja 10). 31.12.2010 seisuga on lõplikult välja makstud 20 projekti (39-st heakskiidetud projektist on seega välja makstud pooled), osalisi makseid on teostatud on teostatud sealhulgas veel 10 projektile).

Kokku perioodil 2007-2010 on meetme 1.3 raames välja makstud 1 127 534 eurot toetust, millest 845 648 eurot eraldas Euroopa Liit.

31.12.2010 seisuga PRIA jättis välja maksmata 251 115 eurot, seoses taotlejate osaliste loobumistega investeringu elluviimisest ning planeeritud tegevuste odavnemisega.

2010-1 aastal viidi läbi 16 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Aruandeaastal PRIA vaideotsuseid ei teinud.

Korraldusasutuse hinnangul oli meetme heakskiitmise ja väljamaksmise protsess ootuspärane ning võib prognoosida, et heakskiidetud projektid viiakse ka lõpule. Antud meetme raames

toetuse vähenemine on seotud ka meetme abikõlblike kulude piirangutest, mis tulenevad Euroopa Kalandusfondi määrusest.

Meede 1.4 – väikesemahuline rannapüük

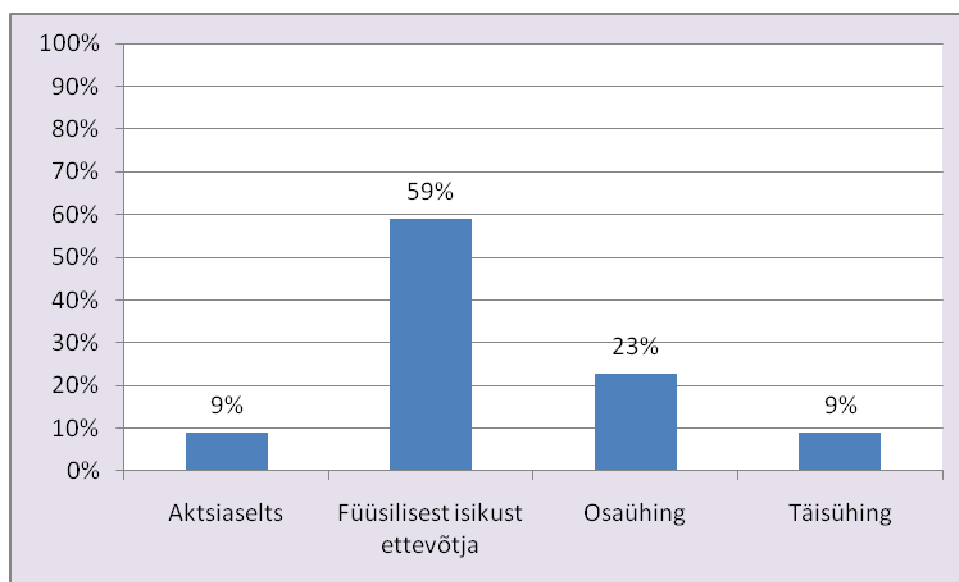
Meetme eesmärk on soodustada investeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Aruandeaastal oli meetme 1.4 raames avatud üks taotlusvoor ajavahemikul 15.03.2010-29.03.2010. Kokku laekus 22 taotlust kogusummas 166 255 eurot (vt tabel 11). Enim taotlusi esitasid Pärnumaal tegutsevad kalurid – 13.

Tabel 11. Meetme 1.4 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	0	0	0	2	25 477	15 286	11 465	1	3 390	1 830	1 373
HIIUMAA	3	48 087	28 852	7	61 758	36 992	27 744	6	24 651	14 507	10 880
LÄÄNEMAA	5	56 447	33 868	6	76 930	46 158	34 619	4	24 422	14 653	10 990
LÄÄNE-VIRUMAA	1	3 727	2 236	1	3 727	2 236	1 677	3	6 814	4 083	3 063
PÄRNUMAA	13	168 830	101 298	41	550 209	330 126	247 594	42	454 851	263 407	197 555
SAAREMAA	0	0	0	2	12 974	7 784	5 838	2	1 591	948	711
Kokku	22	277 091	166 255	59	731 076	438 582	328 937	58	515 718	299 429	224 572

Üle poole taotlustest olid esitatud FIE-de poolt (vt joonis 2).

Joonis 2. Meetme 1.4 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Toetus määrati 59 taotlusele kokku summas 438 582 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 731 076 euro ulatuses. Maakondade lõikes suurim summa eraldati Pärnumaale – kokku 330 126 eurot (vt tabel 11). Tegevuste lõikes suurima summaga toetati laevakeretööde tegemist – kokku 110 070 euroga (vt tabel 12).

Tabel 12. Meede 1.4 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö	11	71 351	42 811	30	183 450	110 070	23	130 454	75 377
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	5	3 247	1 948	17	8 470	5 082	10	2 991	1 735
Kala säilitamiseks vajaliku seadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekiehitise ümberehitus	5	16 617	9 970	17	43 914	26 348	13	24 120	14 037
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalarakett jms)	9	3 089	1 853	20	5 740	3 444	12	3 101	1 843
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	2	96	58	3	146	87	4	653	377
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	697	418
Navigatsiooniseadme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	9	13 264	7 959	13	14 739	8 843	16	9 140	5 340
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	1	143	86	1	143	86	1	143	86
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	6	64 369	38 622	14	139 508	83 705	15	131 097	75 296
Hülgekindla püügivahendi ostmine, kapitalirent	1	7 286	4 372	8	66 285	39 725	6	32 515	19 463

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 25 lõike 6 punkti e nõutele vastava püügivahendi ümberehitamine	0	0	0	1	1 719	1 014	2	3 432	2 025
Mootoriruumi ümberehitus	5	1 790	1 074	16	4 915	2 949	10	3 413	1 939
Mootoriruumi seadmete, süsteemi või abimehhanismi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	5	25 124	15 074	21	64 758	38 855	17	36 481	21 073
Kalalaeva mootori ümberehitus	1	6 391	3 835	8	39 402	23 641	11	31 278	18 348
Kalalaeva mootori ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	10	50 664	30 398	26	112 126	67 276	23	69 510	40 793
Muu kalalaeva seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	5	10 624	6 375	22	38 189	22 914	18	27 988	16 182
Tegevuse elluviimisega kaasneva projekteerimistöö	0	0	0	1	128	77	0	0	0
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	13	3 036	1 821	34	7 446	4 467	34	8 705	5 096
Kokku	88	277 091	166 255	252	731 076	438 582	216	515 718	299 429

2010. aastal teostati esimesed väljamaksed summas 299 429 eurot (vt tabel 11 ja 12).

31.12.2010 seisuga on 46 taotlust lõplikult välja makstud. Üks taotleja loobus investeringu teostamisest täies ulatuses.

31.12.2010 seisuga väljamakstavat toetuse summat on vähendatud kokku 5 512 euro võrra. Peamised põhjused on investeringu teostamisest loobumine ja teostatud investeringu mitteabikõlblikkus, kuna taotleja maksis teenuse osutajale sularahas.

Teostati 55 kohapealset kontrolli, mille käigus tuvastati kolm meetme nõuetele mittevastavust – kontrollimise ajal ei olnud taotlejal kehtivat kalapüügiluba, puudus igaaastane tehniline ülevaatus või kontrollimise ajal olid moderniseerimistööd veel lõpetamata.

Aruandeaastal PRIA vaideotsuseid ei teinud.

Korraldusametuse hinnangul oli taotlejate huvi meetme vastu suurem, võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga 2004-2006. Kuid võrreldes rannakalurite arvuga on esitatud taotluste arv väike, mille põhjuseks on füüsilisest isikust ettevõtjate jätkuvalt raskendatud

ligipääs laenuvahenditele. Korraldusasutuse hinnangul võib meetme 1.4 puhul tekkida oht, kus osa projekte võib sel põhjusel jääda ka ellu viimata. Samuti põhjust vähest huvi meetme vastu abikõlblike kulude piiratus ning toetusega seotud ebaproportsionaalsed nõuded.

Meede 1.5 – sotsiaalmajanduslikud meetmed

Meetme eesmärk on toetada kalureid kalapüügi lõpetamisel. Toetus on mõeldud laevapere liikmetele, kes kaotavad või on kaotanud töö Euroopa Kalandusfondi meetme 1.1 raames utiliseeritud või sihtotstarvet muutnud kalalaevadel koondamise tõttu.

Taotlusi võeti vastu 14.06.2010-21.06.2010 PRIA Pärnu, Saare, Lääne, Hiiu, Harju, Lääne-Viru, Ida-Viru ja Tartu maakonna teenindusbüroodes. Kokku esitati 17 taotlust neljast maakonnast kogusummas 170 000 eurot (vt tabel 13). Seoses meetme eripäraga olid kõik taotlused esitatud füüsiliste isikute poolt.

Tabel 13. Meetme 1.5 rakendamine maakondade lõikes 2010. aastal

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine		Määramine			Maksmine		
	Taotluste arv	Toetuse summa	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	20 000	11	110 000	82 500	23	230 000	172 500
HIUMAA	4	40 000	3	30 000	22 500	4	40 000	30 000
IDA-VIRUMAA	3	30 000	3	30 000	22 500	4	40 000	30 000
LÄÄNEMAA	8	80 000	1	10 000	7 500	12	120 000	90 000
Kokku	17	170 000	18	180 000	135 000	43	430 000	322 500

Toetus määrati 18 taotlejale kokku summas 180 000 eurot (vt tabel 13).

Jäeti rahuldamata üks taotlus seoses sellega, et enne taotluse esitamise tähtaja algust ei olnud taotleja töötanud kalalaeval nõutavad 12 järjestikkust kalendrikuud.

Toetus makstakse välja pärast seda, kui laev, mille pardal taotleja töötas, on lõplikult püügilt kõrvaldatud ja kalalaevade registrist kustutatud. Toetuse saajaga peab olema lõpetatud meretööleping koondamise tõttu.

Aruandeaastal teostati esimesed väljamaksed 43-le kalurile summas 430 000 eurot, millest 322 500 eraldas Euroopa Liit (vt tabel 13).

Korraldusasutuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne ning võib prognoosida, et kõik väljamaksed teostatakse 2011. aastal. Nimetatud hüvitis võimaldab töö kaotanud laevakaluritel alustada oma ettevõtlusega või osaleda ümberõppes.

II PRIORITEETNE SUUND – VESIVILJELUS, SISEVETE KALANDUS, KALANDUSTOODETE TÖÖTLEMINE JA TURUSTAMINE

Hinnang teise telje indikaatorite saavutamisele

2010. aasta kontrolltasemeks moderniseeritud sisevete laevade osakaalus kõikide registreeritud sisevete laevade seas on 15%, kuid tegelik saavutustase oli kõigest 1,4%. Korraldusasutuse hinnangul ei ole kahjuks perioodi lõpu sihttaseme (40%) saavutamine kuigi reaalne ning pärast vahehindamise lõpparuande analüüsimist kaalume sihttaseme korrigeerimist rakenduskavas.

Statistikaameti andmetel on 2010. aastal vesiviljelustoodangu kasv mõnevõrra pidurdunud võrreldes 2009. aasta andmetega (2009. a – 971 t ning 2010. a – 764 t). Kuna Statistikaameti andmed ei võimalda hinnata toetuse mõju vesiviljelustoodangu kasvule, on eraldi välja toodud näitaja „maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile”. Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kõikidele kasvanduse ehitusprojektidele, millele on toetus määratud, on kokku 2643 tonni. Nendest on seisuga 31.12.2010 lõpetatud vaid 1 projekt (maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 100 tonni). Korraldusasutuse hinnangul on vesiviljeluse investeringuprojektide elluviimist oluliselt takistanud laenuvahendite kättesaadavus ning seetõttu ei ole toetuse tulemusena realselt toimunud vesiviljelustoodangu mahu suurenemist.

Vesiviljelustoodangu väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks on määratud kasv +5% võrreldes algtasemega (2,6 miljonit eurot). 2009. aasta väärtus on Statistikaameti andmetel 2,9 miljonit eurot, mis ületab algtaseme enam kui 10% ulatuses. 2010. aasta andmete põhjal võib täheldada aga vesiviljelustoodangu väärtuse mõningast langust 2,6 miljoni euron, mis on seotud vesiviljelustoodangu kasvu pidurdumisega 2010. aastal.

Töödeldud kalandustoodete väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks on prognoositud kasvuks +10% võrreldes algtasemega (106 miljonit eurot). 2010. aasta töödeldud kalandustoodete väärtus Statistikaameti andmetel on 120 miljonit eurot, mis ületab prognoosi, ulatudes 13%-lise kasvuni.

Hinnang teise telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et teise telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud.

Vesiviljeluse meetme puhul võib öelda, et taotlejate huvi on olnud suur, kuid meetme rakendamisel on oluline osa olnud üldisel majanduskriisil. Vesiviljelusettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamiseks on korraldusasutus välja töötamas laenuinstrumenti. Lisaks kaalub korraldusasutus võimalust hakata rakendama toetuste ettemaksesüsteemi.

Sisevete kalanduse toetuse meetme rakendamine on olnud siiani tagasihoidlik (eelmisel programmeerimisperioodil oli taotlejate huvi märgatavalt suurem). Teatud sarnasusi võib märgata võrreldes meetmega 1.4 – ka sisevete kalanduse investeeringud on suhteliselt vähemahukad ning toetuse taotlemine võib osutada kaluritele koormavaks.

Meetme 2.3 rakendamine on kulgenud väga hästi – võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga on taotlejate huvi olnud märgatavalt suurem antud meetme vastu.

Meede 2.1 – vesiviljeluse investeeringutoetus

Meetme eesmärk on vesiviljeluse tootmiskahtude suurendamine, kasutades selleks kaasaegseid ja keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid. Toetust saab taotleda uue vesiviljeluskasvanduse püstitamiseks või olemasoleva vesiviljeluskasvanduse rekonstrueerimiseks või laiendamiseks.

Aruandeaastal taotluste vastuvõttu ja toetuse määramist ei toimunud, küll aga toimus toetuse väljamaksmine.

Tabel 14. Meetme 2.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	0	0	0	0
IDA-VIRUMAA	1	95 708	47 854	35 891
JÕGEVAMAA	0	0	0	0
JÄRVAMAA	0	0	0	0
LÄÄNEMAA	0	0	0	0
LÄÄNE-VIRUMAA	1	1 143 072	346 351	259 763
PÖLVAMAA	0	0	0	0
PÄRNUMAA	1	334 641	167 321	125 491
RAPLAMAA	0	0	0	0
SAAREMAA	3	911 940	373 270	279 953
TARTUMAA	1	12 541	5 643	4 232
VALGAMAA	0	0	0	0
VILJANDIMAA	0	0	0	0
VÖRUMAA	0	0	0	0
Kokku	7	2 497 902	940 439	705 329

Tabel 15. Meede 2.1 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Vesiviljelusehitise püstitamine	3	566 267	232 519
Vesiviljelusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmine	2	1 315 580	423 980
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva seadme ostmise, liisimine ja paigaldamine	2	347 017	158 306
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva juhtimissüsteemi ostmise, liisimine ja paigaldamine	1	26 715	11 489
Kalakasvatussumba ostmise, liisimine ja paigaldamine	1	95 708	47 854

Plastikbasseini ostmine, liisimine ja paigaldamine	1	77 781	33 834
Kalakasvatussumba teeninduspaadi ostmine või liisimine	0	0	0
Veokonteineri (koos vajalike seadmetega) ostmine, liisimine ja paigaldamine	0	0	0
Veepuhastusehitise rajamine	1	28 811	14 406
Veepuhastusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmine	0	0	0
Veepuhastusehitise juurde kuuluva seadme ostmine, liisimine ja paigaldamine	0	0	0
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva valvesüsteemi ostmine, liisimine ja paigaldamine	0	0	0
Veovahendi ostmine või liisimine vesiviljelusettevõtte siseveoks	2	38 361	17 304
Omanikujärelevalve tegemise kulud	0	0	0
"Kalandusturu korraldamise seaduse" § 19 8 lõike 3 punktis 11 toodud kohustuse täitmiseks kaasnevad kulud	0	0	0
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjektiga seotud projekteerimistööde maksumus	1	1 023	460
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjekti projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö ning hüdroteoloogilise ja hüdroteoloogilise uuringu maksumus	1	639	288
Investeeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid töendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse maksumus	0	0	0
Kokku	15	2 497 902	940 439

Aruandeaastal maksti välja 940 439 eurot toetust (vt tabel 14 ja 15).

Kokku perioodil 2007-2010 vesiviljelusettevõtteid on toetatud 1 432 744 euroga, millest 1 074 558 eurot eraldas Euroopa Liit.

31.12.2010 seisuga jättis PRIA välja maksmata 2 713 eurot kuna investeering oli teostatud enne 01.01.2008.

Teostati 5 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

2010. aastal tegi PRIA kolm vaideotsust. Kahel korral vaidlustas taotleja toetuse summa maksmata jätmise – ühel korral oli vaideotsus taotleja kasuks ning ühel korral jäeti taotleja vaie rahuldamata. Veel ühel korral vaidlustas taotleja toetuse tagasinõudmise otsuse ning PRIA rahuldab taotleja vaide.

Ühe projekti raames esitas taotleja kaks kaebust kohtusse, vaidlustades toetuse maksmata jätmise PRIA poolt. Esimene juhtum on hetkel Riigikohtus ja teine Tartu Halduskohtus.

Madal väljamaksete tase (31.12.2010 seisuga on väljamakseid teostatud kokku 10 projektile) on seotud asjaoluga, et vesiviljeluses tegutsevad peamiselt mikro või väikese suurusega ettevõtjaid, kelle jaoks laenuvahendite kättesaadavus on oluliselt halvenenud võrreldes

kalatööstustega, kus on valdavalt keskmise suurusega ettevõtted. Võib tekkida oht, et osad vesiviljeluse projektid võivad jääda lõpetamata.

Meede 2.2 – sisevete kalanduse toetus

Meetme eesmärk on soodustada investeringuid sisevete kalandusse, kalalaevastikku ja seadmetesse, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Taotluste vastuvõtt toimus ajavahemikul 08.03.2010 – 23.03.2010. Kokku esitati 10 taotlust kolmest maakonnast kogusummas 139 539 eurot (vt tabel 16). Kõik taotlused olid esitatud osaihingute poolt.

Tabel 16. Meetme 2.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
IDA-VIRUMAA	6	207 082	121 498	6	185 672	108 652	81 489	3	11 370	6 822	5 116
JÕGEVAMAA	3	20 158	12 095	3	20 158	12 095	9 071	3	20 158	12 095	9 071
TARTUMAA	1	9 906	5 944	1	9 619	5 771	4 328	0	0	0	0
Kokku	10	237 147	139 536	10	215 449	126 518	94 888	6	31 528	18 917	14 188

Toetus määrati 10 taotlusele kogusummas 126 449 eurot (vt tabel 16). Tegevuste lõikes enim toetust eraldati kalalaeva mootori ostmiseks ja paigaldamiseks – kokku 23 248 eurot (vt tabel 17).

Tabel 17. Meede 2.2 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö tegemine	7	73 556	42 996	7	73 556	42 996	3	8 302	4 981
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	2	20 452	11 862	2	20 452	11 862	0	0	0
Tekiehitise ümberehitus	4	20 739	12 047	4	20 739	12 047	0	0	0
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	1	104	63	1	104	63	0	0	0
Navigatsiooniseadme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seade, kompass, arvuti, elektrooniline kaart jms) ostmine, kapitalirent ja	3	6 199	3 620	3	6 199	3 620	0	0	0

paigaldamine										
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	3	12 233	7 340	3	12 233	7 340	3	12 233	7 340	
Mootoriruumi ümberehitus	2	5 496	3 188	2	5 496	3 188	0	0	0	
Mootoriruumi seadme, süsteemi või abimehhanismi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	3	29 080	16 901	3	29 080	16 901	0	0	0	
Kalalaeva mootori ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	8	39 120	23 420	7	38 833	23 248	4	10 993	6 596	
Muu kalalaeva seadme ostmine, kapitalirent, paigaldamine	3	30 166	18 100	2	8 756	5 254	0	0	0	
Kokku	36	237 147	139 536	34	215 449	126 518	10	31 528	18 917	

Aruandeaastal teostati esimesed väljamaksed summas 18 917 eurot (vt tabel 16 ja 17).

Teostati 10 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Meede 2.3 – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

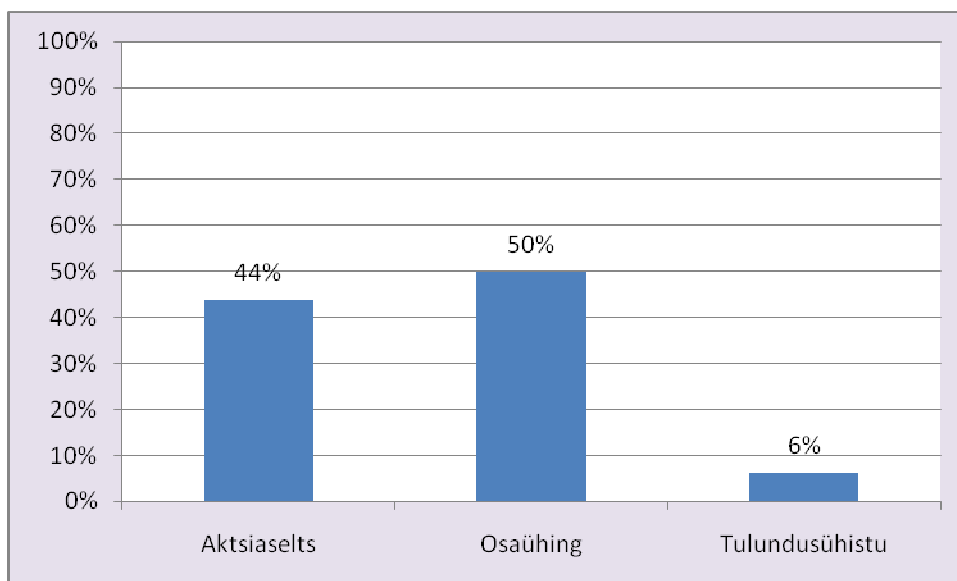
Meetme eesmärk on kalandustoodete või veetaimede töötlemise arendamine ja kaasajastamine, tootearenduse stimuleerimine, töötlemisest tuleneva keskkonnakoormuse vähendamine.

Taotluste vastuvõtt toimus ajavahemikul 14.06.2010-21.06.2010. Kokku esitati 32 taotlust seitsmest maakonnast kogusummas 6 191 153 eurot (vt tabel 18).

Tabel 18. Meetme 2.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	11	5 586 957	2 537 557	9	4 828 714	2 158 664	1 618 998	7	2 976 852	1 245 528	934 146
IDA-VIRUMAA	3	1 387 240	574 322	3	1 387 240	574 322	430 742	1	77 734	38 867	29 150
JÕGEVAMAA	2	58 318	29 159	2	58 318	29 159	21 869	2	53 107	26 554	19 915
LÄÄNEMAA	3	1 332 802	632 208	3	1 328 967	630 291	472 718	2	229 288	76 945	57 709
PÄRNUMAA	4	884 259	442 129	3	854 540	427 270	320 452	5	624 676	293 978	220 483
SAAREMAA	7	3 808 847	1 686 941	6	3 140 579	1 410 836	1 058 127	4	634 238	262 875	197 156
TARTUMAA	2	577 671	288 836	2	535 806	267 903	200 927	1	63 718	31 859	23 894
Kokku	32	13 636 095	6 191 153	28	12 134 165	5 498 445	4 123 834	22	4 659 613	1 976 605	1 482 454

Ettevõtlusvormide lõikes suurem enamus taotlustest oli esitatud osühingute ja aktsiaseltside poolt (vt joonis 3)

Joonis 3. Meetme 2.3 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Seoses taotlusvooru eelarve ületamisega määrati toetus hindepunktide põhjal koostatud paremusjärjestuse alusel. Kiideti heaks 28 taotlust kogusummas 5 498 445 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 12 134 165 euro ulatuses. Maakondlikus võrdluses suurim summa eraldati Harjumaa ettevõtjatele – kokku 2 158 664 eurot (vt tabel 18).

Tegevuste lõikes suurima summaga toetati käitlemise seadmete ostmist ja paigaldamist – kokku 2 423 490 euroga (vt tabel 19).

Jäeti rahuldamata kaks taotlust seoses planeeritud investeeringute mitteabikõlblikkusega.

Tabel 19. Meede 2.3 tegevuste lõikes

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Käitlemise seadmete ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	87	6 611 799	3 081 080	64	5 180 207	2 423 490	13	850 650	344 334
Tehnoloogilise liini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	16	5 459 771	2 395 916	15	5 458 994	2 395 579	3	141 545	66 363
Puhastuseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	14	227 651	111 320	10	180 217	87 603	1	76 950	32 168
Külmatootmiseseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	6	525 397	243 277
Veevarustusüsteemi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	50 235	20 951
Energeetikasisüsteemi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	116 817	48 795
Pakkeliini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	4	1 287 147	542 222

Kvaliteedikontrolliks vajaliku seadme, sh integreeritud infotehnoloogiaseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	8	76 116	34 556	8	76 116	34 556	3	6 119	2 710
Paikse kütteseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	9	233 114	110 703	9	233 114	110 703	3	213 274	88 106
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	3	531 580	221 617	3	531 580	221 617	1	7 446	3 063
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise ja tehnoloogilise liini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	1	20 400	10 200	1	20 400	10 200	0	0	0
Jäätmekäitlusehitise ehitamine ja rekonstrueerimine	1	93 931	46 966	1	93 931	46 966	0	0	0
Töötlemiseks vajaliku ehitise, sh külm- ja laohoone ehitamine	0	0	0	0	0	0	3	492 042	206 176
Töötlemiseks vajaliku ehitise, sh külm- ja laohoone rekonstrueerimine	0	0	0	0	0	0	2	374 509	156 016
Laotõstuki ostmise või kapitalirent	17	373 413	174 634	16	352 243	164 049	6	184 711	76 305
Külmeveoki ostmise või kapitalirent	0	0	0	0	0	0	4	228 788	102 535
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjektiga seotud projekteerimistööd	1	2 729	1 365	1	2 729	1 365	3	101 746	42 573
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjekti projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö	0	0	0	0	0	0	1	320	131
Investeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenus	6	5 592	2 796	5	4 634	2 317	2	1 917	880
Kokku	163	13 636 095	6 191 153	133	12 134 165	5 498 445	59	4 659 613	1 976 605

2010. aastal maksti välja 1 976 605 eurot toetust (vt tabel 18 ja 19). 31.12.2010 seisuga maksti lõplikult välja toetus 8 projektile. Üks taotleja on loobunud investeringu teostamisest täies ulatuses.

Kokku perioodil 2007-2013 on kalatöötlemise ettevõtteid toetatud 5 095 055 euroga, millest 3 821 291 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2010 seisuga jättis PRIA välja maksmata 691 181 eurot toetust.

Aruandeaastal teostati 8 kohapealset kontrolli. Ühel korral tuvastati Veterinaar- ja Toiduameti tunnustamise puudus.

Aruandeaastal laekus üks vaie, mida PRIA ei võtnud menetlusse, kuna vaiet ei esitatud ettenähtud 30 kalendripäeva jooksul alates PRIA otsuse kuupäevast.

Korraldusametuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne, mis viitab investeringuvajadusele kalatöötlemissektoris. Võttes aluseks väljamaksete tempo, võib prognoosida, et enamus heakskiidetud projekte ka lõpetatakse (kalatöötlemissektoris tegutsevatel keskmise suurusega ettevõtetel on parem ligipääs laenuvahendite kättesaadavusele).

III PRIORITEETNE SUUND – ÜHIST HUVI PAKKUVAD MEETMED

Hinnang kolmanda telje indikaatorite saavutamisele

Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu osakaalu kontrolltase on 2010. aastaks määratud 37%, kuid tegelik saavutustase 2010. aastal oli lausa üle 90% (92,2%), mis ületab märgatavalt 2010. aasta kontrolltaseme ning samuti programmi lõpu sihttaseme (40%). Tootjaorganisatsioonide loomine ning nendega liitumine on läinud üle ootuste hästi. Eesti on hetkel tunnustuse saanud 4 tootjaorganisatsiooni. Edukas tootjaorganisatsioonide loomine on hästi mõjunud ka meetme 3.1 (ühisinvesteeringud) rakendamisele.

Liikide arvu, mille kudemisalade olukorda on parandatud, 2010. aasta kontrolltase on 2, kuid tegelikult saab seda indikaatorit mõõta lõpetatud projektide alusel. 31.12.2010 seisuga ei ole aga ühtegi lõpetatud projekti. Eesti tööstuskalaliikide kudealade olukorda uuriva projekti tulemused selguvad alles 2013. a novembris. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpu sihttase (4 liiki) saavutamine reaalne.

Meetme 3.3 indikaator (Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates) on 31.12.2010 seisuga 0%, sest tegemist on ainsa kolmanda telje meetmega, mis ei olnud aruandlusperioodi lõpu seisuga veel rakendunud. Eesti Mereinstituut viis 2010. aastal läbi uuringu „Traallaevalde poolt kasutatavat sadamate moderniseerimisvajaduse analüüs”. Uuringu eesmärgiks oli hinnata traalpüügiga seotud sadamate hetkeolukorda, arenguplaane ja investeringuvajadusi ning sellega seonduvaid aspekte. Tootjaorganisatsioonid esitasid omapoolsed arvamused, millised kalasadamad on sektori seisukohast kõige tähtsamad. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpuks seatud sihttaseme saavutamine reaalne, kui saavutatakse kokkulepe, millistesse sadamatesse investeeringud suunatakse.

Hinnang kolmanda telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et kolmanda telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, vaid üks meede on 31.12.2010 seisuga rakendamata. Meetme 3.3 rakendusmäärus on hetkel väljatöötamisel.

Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine on läinud üle ootuste hästi ning sellest annavad tunnistust ka aktiivselt toimivad tootjaorganisatsioonid, kuhu kuulub suurem osa Eesti püügisektoris tegutsevatest ettevõtetest. Meetme 3.1

“Ühistegevused” tegevuse “Muud ühistegevused” rakendamine on toimunud plaanipäraselt, siiani on toimunud projektide arutelu ja tehniline ettevalmistus ning projektid on 31.12.2010.a seisuga veel algusfaasis. Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamise meetme (3.2) raames on hetkel väljatöötamisel lähteülesanded edasisteks tegevusteks. Meetme 3.5 raames on aruandlusperioodil laekunud vaid 1 taotlus. Põhjus võib olla ka selles, et kuna eesmärgiks on valida projektid, mida ei ole eelnevalt ellu viinud teised liikmesriigid, siis on projektide valik ja leidmine aeganõudev protsess.

Meede 3.1 – ühisinvesteeringud

Meetme eesmärk on kalandustoodete kvaliteedi ning tarnete aastaringse stabiilsuse tõstmine läbi tootjaorganisatsioonide arendamise. Eestis tegutseb neli kalatoodete tootjate ühendust ehk tootjaorganisatsiooni. Eesti Kalapüügiühistu, Eesti Traalpüügi Ühistu ja Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu koondavad Eesti suurimaid traalpüügifirmasid ning ühistute eesmärk on läbi erinevate turukorralduslike meetmete tagada oma liikmete toodangule võimalikult head turustustingimused. Püügisektoris tegutseva kolme Eesti tootjaorganisatsiooni 2010. aasta osatähtsus kogu Eesti kilu, räime ja tursa kogutoodangust oli kilu osas 95,5%, räime osas 80,5% ja tursa osas 33,6%.

Kalakasvatajate Ühistu Ecofarm on ainus Eestis tegutsev tootjaorganisatsioon, mis omab tunnustust vesiviljelusvaldkonnas (tunnustatud 2010.a) ning tunnustust omatakse vikerforelli ja angerja osas.

Aruandeaastal taotluste vastuvõttu ja toetuse määramist ei toimunud, küll aga toimus toetuse väljamaksmine.

Tabel 20. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	3	4 689 894	3 275 294	2 456 471
LÄÄNEMAA	1	1 927 463	1 445 452	1 084 089
Kokku	4	6 617 357	4 720 747	3 540 560

Tabel 21. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Ühisinvesteeringud” tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Uue külm- ja laohoone ehitamine	3	3 825 650	2 781 517
Kalandustoodete käitlemise seadme ja tehnoloogiliste liinide ostmine ja paigaldamine	1	1 751 436	1 313 577
Külmatootmiseseadme ostmine ja	1	561 325	420 952

paigaldamine			
Energeetikastiiteemi ostmise ja paigaldamine	0	0	0
Pakkeliini ostmise ja paigaldamine	1	418 780	161 014
Laotõstuki ostmise	0	0	0
Toetatava tegevusega seotud projekteerimistöö maksumus	2	56 786	41 412
Toetatava tegevuse projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö maksumus	1	2 493	1 677
Toetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse maksumus	1	888	598
Kokku	10	6 617 357	4 720 747

2010. aastal maksti välja 4 720 747 eurot toetust (vt tabel 20 ja 21).

Kokku perioodil 2007-2010 alameetme 3.1.1 raames maksti välja 5 099 627 eurot toetust, millest 3 824 720 eurot eraldas Euroopa Liit.

Aruandeaastal teostati kolm kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Korraldusametuse hinnangul on meede rakendunud ootuspäraselt ning kõik projektid ka lõpetatakse. Toetatud projektide tulemusena kujuneb välja logistiline võrgustik, mis võimaldab tagada püütud kala ühtlase kõrge kvaliteedi, mis omakorda suurendab tootjaorganisatsioonide konkurentsivõimet välisurgudel.

Meede 3.1 - muud ühistegevused

Meetme eesmärgiks on säästlikum kalavarude kasutamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on selektiivsemate kalapüügivahendite arendamine, kalurite sissetulekute stabiilsemaks muutmine ning koostöö soodustamine kalandussektori erinevate huvigruppide vahel.

Aruandeaastal oli avatud kaks taotlusvooru ajavahemikel 10.05.2010-27.05.2010 ja 20.09.2010-01.10.2010. Kokku esitati 11 taotlust (vt tabel 22) kolme ülikooli poolt – Tartu Ülikool (6 taotlust), Eesti Maülikool (3 taotlust) ning Tallinna Tehnikaülikool (2 taotlust).

Põhiliselt on tegemist erinevate uuringutega. Uuringute teemad on erinevad, näiteks tegeletakse mittestandardse ja sekundaarse kalatoorme väärindamise võimalustega, vesiviljeluse kvaliteedi uurimisega, erinevate püügivahendite ja meetodika hindamise ja täiustamisega, aga ka näiteks püügivõimsuse analüüsi ja püügikoormuse soovitude koostamisega (viimane siis Peipsile ja Lämmijärvele). Paari projekti raames tegeletakse ka Eesti teadus- ja arendusametuste materiaalse baasi kaasajastamise ja töövahendite

uuendamisega (nendes instituutides, kes tegelevad konkreetselt kalandusega). Meetme raames on töös ka mahukas projekt, milleks on kalanduse teabekeskuse loomine, mis peaks hakkama endas koondama erinevat kalandusalast infot, nõustama sektorit ja avalikkust jne.

Tabel 22. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Muud ühistegevused” rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	332 463	332 463	2	291 437	291 437	218 578	2	140 903	140 903	105 678
TARTUMAA	6	3 300 014	3 300 014	6	3 300 014	3 300 014	2 475 011	0	0	0	0
VILJANDIMAA	3	446 308	446 308	3	413 766	413 766	310 325	0	0	0	0
Kokku	11	4 078 785	4 078 785	11	4 005 217	4 005 217	3 003 913	0	0	0	0

Kõik 11 taotlust kiideti heaks. Määratud summa oli kokku 4 005 217 eurot (vt tabel 18). Tegevuste lõikes suurim summa eraldati elukestva õppe korraldamiseks ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerluse edendamiseks – kokku 1 910 319 eurot (vt tabel 23).

Tabel 23. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Muud ühistegevused” tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalavarude säästev majandamine ja säilitamine	7	1 469 789	1 469 789	6	1 437 247	1 437 247	0	0	0
Keskkonnasõbralike ja selektiivsete püügimeetodite või -vahendite edendamine ja kaaspüügi vähendamine.	2	366 214	366 214	2	366 214	366 214	0	0	0
Kala- ja vesiviljelustoodete turu selguse ja jälgitavuse suurendamine	1	268 429	268 429	1	268 429	268 429	1	117 895	117 895
Toidu kvaliteedi ja ohutuse parandamine	1	23 008	23 008	1	23 008	23 008	1	23 008	23 008
Elukestva õppe korraldamine, teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerluse edendamine	1	1 910 319	1 910 319	1	1 910 319	1 910 319	0	0	0
Mitteabikõlbliku käibemaksu hüvitamine	4	41 026	41 026	0	0	0	0	0	0
Kokku	16	4 078 785	4 078 785	11	4 005 217	4 005 217	2	140 903	140 903

2010. aastal teostati esimesed väljamaksed summas 140 903 eurot, millest 105 678 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 22 ja 23). 31.12.2010 seisuga maksti lõplikult välja üks projekt.

Aruandeaastal kohapealseid kontrolle ei teostatud.

Meede 3.2 - veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine

Meetme eesmärgiks on kalavarude loodusliku taastootmisvõime parandamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on kudealade ja kalakoelmute taastamine, hooldamine, laiendamine ja parendamine ning kunstkoelmute rajamine ja paigaldamine.

2010 aastal antud meetme raames oli avatud kaks taotlusvooru ajavahemikel 08.03.2010 - 23.03.2010 ja 22.09.2010-05.10.2010. Kokku esitati 4 taotlust kogusummas 549 257 eurot (vt tabel 24).

Kõik projektid on seotud keskkonnaga ning keskkonningimuste parandamisega, mille eesmärgiks on aidata kaasa kalavarude taastumisele.

Tabel 24. Meetme 3.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	23 008	23 008	1	22 689	22 689	17 016	0	0	0	0
TARTUMAA	3	526 249	526 249	2	462 337	462 337	346 753	0	0	0	0
Kokku	4	549 257	549 257	3	485 026	485 026	363 769	0	0	0	0

Toetus määrati 3 projektile kokku summas 485 025 eurot (vt tabel 24). Tegevuste lõikes suurima summaga toetati kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist – kooku 326 269 euroga (vt tabel 25).

Tabel 25. Meede 3.2 tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamine, laiendamine ja parendamine	3	326 589	326 589	2	326 269	326 269	0	0	0
Kunstkoelmute rajamine ja paigaldamine	1	158 757	158 757	1	158 757	158 757	0	0	0
Taasasustamine, kui see on Euroopa Liidu õigusaktiga otseselt ette nähtud kaitsemeede	1	63 912	63 912	0	0	0	0	0	0
Kokku	5	549 257	549 257	3	485 026	485 026	0	0	0

Üks projekt jäeti rahuldamata seoses taotleja ja esitatud projekti mittevastamisega meetme määruuses sätestatud nõuetele.

Aruandeaastal väljamakseid ja kohapealseid kontrolle polnud.

Meede 3.3 - kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused

Meetme eesmärgiks on kaasaegsete kalasadamate arendamine. Tartu Ülikooli Mereinstituudi poolt läbiviidud Eesti traalpüügiga seotud kalasadamate uuringu tulemustele tuginedes on meetme rakendusmäärus väljatöötamisel ning taotluste vastuvõtt on planeeritud 2011. aasta II poolele.

Meede 3.4 – uute turgude arendamine ja reklaamkampaniad

Meetme eesmärk on propageerida kalandustoodete tarbimist ja uusi tooteid ning leida kala- ja vesiviljelustoodetele uusi turuväljundeid.

2010. aastal võeti taotlusi vastu ajavahemikul 26.08.2010 – 03.09.2010.

Meetme raames toetati eelkõige ühisstendide korraldamist kalandussektorile olulistel messidel. Eesti Kalaliit esitas viis projekti, mille raames taotles 527 271 eurot toetust messil või näitusel osalemiseks (vt tabel 26 ja 27).

Tabel 26. Meetme 3.4 rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	5	527 271	527 271	5	527 271	527 271	395 453	7	437 688	437 688	328 266
JÕGEVAMAA	0	0	0	1	77 295	77 295	57 971	0	0	0	0
Kokku	5	527 271	527 271	6	604 566	604 566	453 424	7	437 688	437 688	328 266

Aruandeaastal kiideti heaks nii 2010 aastal esitatud projektid, kui ka üks 2009 aastal laekunud taotlus. Kokku heaks kiideti 6 projekti kogusummas 604 566 eurot (vt tabel 26).

Tabel 27. Meede 3.4 tegevuste lõikes

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Tarbija- ja turu-uuringu korraldamine	0	0	0	2	77 295	77 295	0	0	0
Messil või näitusel osalemine	5	527 271	527 271	5	527 271	527 271	29	437 688	437 688
Kokku	5	527 271	527 271	7	604 566	604 566	29	437 688	437 688

2010. aastal maksti välja 437 688 eurot toetust (vt tabel 26 ja 27).

Kokku perioodil 2007-2010 maksti meetme 3.4 raames välja 1 131 995 eurot, millest 848 996 eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2010 seisuga jättis PRIA välja maksmata 5 970 eurot, seoses planeeritud tegevuse odavnemisega.

Teostati üks kohapealne kontroll, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Aruandeaastal jättis PRIA ühe vaide rahuldamata (taotleja vaidlustas hindepunktide andmise ja hindepunktide alusel koostatud paremusjärjestuse).

Korraldusasutuse hinnangul rakendus meede ootuspäraselt ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 3.5 – katseprojektid

Meetme eesmärgiks on toetada innovatsiooni kalandussektoris, saavutada kalavarude säästlikum kasutamine läbi uuenduslike tehnoloogiate ja meetodite.

Taotluste vastuvõtt toimus ajavahemikul 10.05.2010-27.05.2010. Laekus üks projekt Tartu Ülikoolist, milleks on uuendusliku tehnoloogia tehnilise teostatavuse katsetamine ehk teisisõnu tegeletakse hülgepeletite katsetamise ja kombineerimisega Eesti tingimustes. Eesmärgiks on leida sobiv tehniline lahendus (peleti + hülgekindel võrgumaterjal) ning vähendada hüljeste poolt tehtavat kahju kaluritele.

Tabel 28. Meetme 3.5 rakendamine maakondade lõikes

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
TARTUMAA	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	160 099	0	0	0	0
Kokku	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	160 099	0	0	0	0

PRIA kiitis projekti heaks, määrates selle elluviimiseks toetust 213 465 eurot (vt tabel 28 ja 29).

Tabel 29. Meede 3.5 tegevuste lõikes

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Uuendusliku tehnoloogia tehnilise teostatavuse või majandusliku elujõulisuse katsetamine	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	0	0	0
Kokku	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	0	0	0

Aruandeaastal väljamakseid ning kohapealseid kontrolle ei teostatud.

IV PRIORITEETNE SUUND – KALANDUSPIIRKONDADE JÄTKUSUUTLIK ARENG

Hinnang neljanda telje indikaatorite saavutamisele

Kohalikes aktiivrühmades tegutsevate kalurite protsentuaalse osakaalu 2010. aasta kontrolltaseme on 15% ning programmi lõpu sihttaseme 25%. Kuid 2010. aasta tegelik saavutustase (33%) on ületanud nii 2010. aasta kontrolltaseme kui ka programmi lõpu sihttaseme. Samuti ületab aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus nii 2010. aasta kontrolltaseme (30%) kui ka perioodi lõpu sihttaseme (40%) märgatavalt. 31.12.2010. a seisuga on aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus 67%.

Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal on 31.12.2010. a seisuga 14% ning jääb veidi alla 2010. aasta kontrolltasemest (20%). Indikaatori arvutamise aluseks on lõpetatud projektid. Korraldusasutuse hinnangul on perioodi lõpu sihttaseme saavutamine reaalne ning prognoosib, et 2010. aasta kontrolltaseme ületatakse juba 2011. aasta taotlusvoorudega.

31.12.2010. a seisuga on kõik kalanduspiirkonnad kaetud arengustrateegiatega ning sellest lähtuvalt võib öelda, et 2010. aasta kontrolltaseme (60%) kui ka perioodi lõpu sihttaseme (60%) on ületatud.

Hinnang neljanda telje rakendamisele

Meetme rakendamine on olnud ootuspärane ning meetme rakendamisele eelnes kohalike tegevusgruppide asutamine ning kohaliku piirkonna strateegia väljatöötamine.

2010. aasta on olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg. Kui projektide tulemusi on veel raske hinnata (lõpetatud projektide arv 12), siis neljanda telje tegevuste positiivset mõju on hästi näha. Mõju avaldub selles, et kalanduspiirkondades on hakatud laiemalt kaasa rääkima kohalikkude arengut ja kogu sektorit puudutavates küsimustes. Kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja kalurite omavaheline koostöö on parenenud ning kohalikest tegevusgruppidest on

moodustumas kalanduse infokeskused ja aktiivsed partnerorganisatsioonid riigile, kes esindavad ranna- ja sisevete kalurkonna huve.

Meede 4.1 – kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Meetme eesmärk on aidata kaasa rannakalanduspiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, arvestades piiratud kalavarudega.

Aruandeaastal uusi tegevusgrupi toetuse taotlusi vastu ei võetud. Kaheksale tegevusgrupile määrati täiendavalt strateegia rakendamiseks kokku 585 906 eurot toetust (vt tabelid 30 ja 31).

Tabel 30. Meetme 4.1 (tegevusgruppide toetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	73 846	73 846	55 385	1	26 632	26 632	19 974
HIUMAA	1	78 795	78 795	59 097	1	61 963	61 963	46 472
JÕGEVAMAA	1	62 314	62 314	46 735	1	69 036	69 036	51 777
LÄÄNEMAA	1	80 033	80 033	60 025	1	50 760	50 760	38 070
LÄÄNE-VIRUMAA	1	75 083	75 083	56 313	1	57 801	57 801	43 351
PÄRNUMAA	1	105 817	105 817	79 363	1	75 526	75 526	56 644
SAAREMAA	1	59 783	59 783	44 837	1	64 338	64 338	48 253
VILJANDIMAA	1	50 235	50 235	37 676	1	48 602	48 602	36 451
Kokku	8	585 906	585 906	439 430	8	454 658	454 658	340 993

Tabel 31. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) eelarved piirkondade lõikes aastal 2010

Piirkond	Tegevusgrupp	Määramine			Maksmine		
		Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus
Hiumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING HIIUKALA	1	78 795	59 097	1	61 963	46 472
Läänemaa piirkond	LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS	1	80 033	60 025	1	50 760	38 070
Peipsi järve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA ARENDAJATE KOGU	1	62 314	46 735	1	69 036	51 777
Pärnumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING LIIVI LAHE KALANDUSKOGU	1	105 817	79 363	1	75 526	56 644
Saaremaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING SAARTE KALANDUS	1	59 783	44 837	1	64 338	48 253
Soome lahe idapiirkond	VIRUMAA RANNAKALURITE ÜHING	1	75 083	56 313	1	57 801	43 351
Soome lahe läänepiirkond	HARJU KALANDUSÜHING	1	73 846	55 385	1	26 632	19 974

Võrtsjärve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING VÕRTSJÄRVE KALANDUSPIIRKOND	1	50 235	37 676	1	48 602	36 451
Kokku		8	585 906	439 430	8	454 658	340 993

Aruandeaastal maksti välja 454 658 eurot toetust (vt tabel 30 ja 31). Kokku perioodil 2007-2010 on väljamakstud 977 875 eurot, millest 733 406 eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Tabel 32. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) tegevuste lõikes perioodil 2007-2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Personalikulud ja tegevusgrupi juhatuse liikme või töötaja lähetuse kulud	8	583 036	583 036	8	583 036	583 036	8	450 954	450 954
Üldkulud	8	106 169	106 169	8	106 169	106 169	8	76 426	76 426
Tegevusgrupi tööruumi kontoritehnika ja sisustuse ostmise või kapitalirendi kulud; tööruumi parendamise, sellega seotud maaala korrastamise ja viitade paigaldamise kulud	8	57 890	57 890	8	57 890	57 890	8	45 556	45 556
Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud. Infomaterjali koostamise ja trükkimise kulud	8	54 975	54 975	8	54 975	54 975	8	29 385	29 385
Mootorsõiduki kapitalirendi või ostmise kulud	3	45 352	45 352	3	45 352	45 352	3	45 352	45 352
Eksperti või väliseksperti teenuse kulud. Strateegia väljatöötamisega seotud uuringu või eksperthinnangu tellimise kulud	8	112 740	112 740	8	112 740	112 740	8	93 611	93 611
Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud	9	96 018	96 018	9	96 018	96 018	9	58 206	58 206
Riigisisel ja välisriigis toimuval seminaril, konverentsil, messil või õppereisil osalemise kulud. Väliskülaliste vastuvõtuga seotud kulud	12	287 073	287 073	12	287 073	287 073	11	178 386	178 386
Kokku	64	1 343 252	1 343 252	64	1 343 252	1 343 252	63	977 875	977 875

Aruandeaastal tegi PRIA toetuse tagasinõudmise otsuse summas 205,8 eurot, kuna järelkontrolli käigus selgus, et tegemist on mitteabikõlblike kuludega.

Teostati 5 kohapealset kontrolli.

Meede 4.1 – projektitoetus

Toetuse eesmärk on aidata kaasa rannakalanduse piirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule arvestades piiratud kalavarudega.

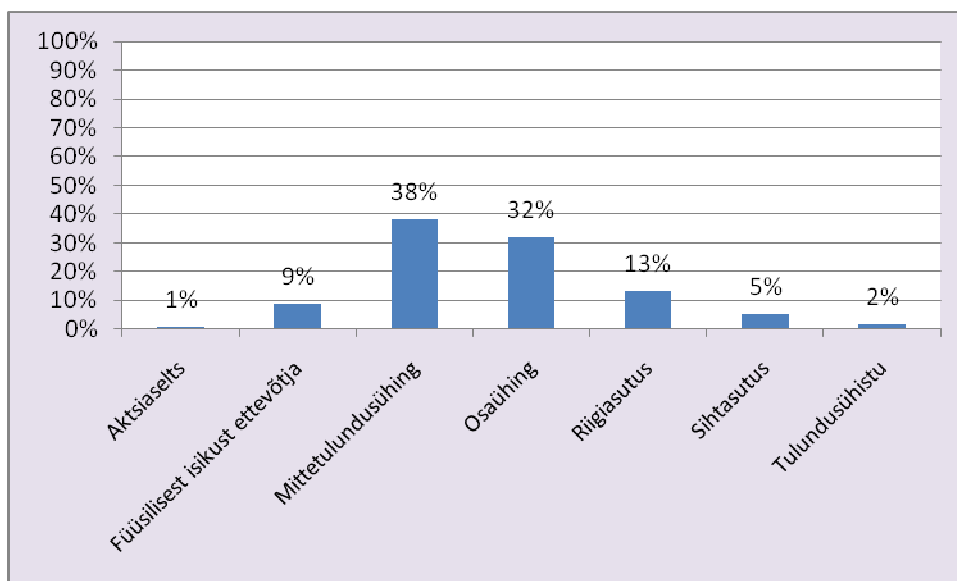
Aruandeaastal oli avatud viis taotlusvooru (01.02.2010-17.02.2010, 03.05.2010-17.05.2010, 28.06.2010-01.07.2010, 08.09.2010-20.09.2010, 17.11.2010-29.11.2010).

Kokku esitati 113 taotlust üheteistkümnest maakonnast kogusummas 7 226 092 eurot (vt tabel 33). Kõige intensiivsem taotlemine oli Saare (19 taotlust) ja Lääne (18 taotlust) maakondades.

Tabel 33. Meetme 4.1 (projektitoetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2010

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	7	614 722	229 859	1	42 508	31 881	23 911	0	0	0	0
HIIUMAA	13	1 509 487	901 312	10	608 015	461 850	346 387	1	6 090	4 405	3 304
IDA-VIRUMAA	13	848 395	655 957	1	193 269	154 615	115 961	0	0	0	0
JÕGEVAMAA	10	1 004 771	769 857	5	547 280	443 862	332 897	3	90 495	80 630	60 472
LÄÄNEMAA	18	1 040 656	782 013	11	803 394	634 552	475 914	0	0	0	0
LÄÄNE-VIRUMAA	2	544 105	431 372	0	0	0	0	0	0	0	0
PÕLVAMAA	3	223 017	203 160	1	3 798	2 279	1 709	1	3 781	2 269	1 701
PÄRNUMAA	14	1 790 249	1 403 141	0	0	0	0	0	0	0	0
SAAREMAA	19	1 525 150	1 200 008	13	964 132	750 389	562 792	9	258 040	198 448	148 836
TARTUMAA	8	552 308	431 407	3	40 835	33 324	24 993	3	36 624	29 385	22 038
VILJANDIMAA	6	311 176	218 004	3	72 554	53 802	40 352	2	10 123	6 979	5 234
Kokku	113	9 964 037	7 226 092	48	3 275 786	2 566 554	1 924 915	19	405 153	322 115	241 586

Ettevõtlusvormide lõikes enim taotlusi esitati mittetulundusühingute ja osühingute poolt (vt joonis 4)

Joonis 4. Meetme 4.1 (projektitoetus) esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal kiideti heaks 48 taotlust kogusummas 2 566 554 eurot. Maakondlikus võrdlus suurim summa määrati Saare maakonda – kokku 750 389 eurot (vt tabel 33).

Tegevuste lõikes suurim summa eraldati kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamiseks – kokku 1 693 142 eurot (vt tabel 34).

Tabel 34. Meede 4.1 (projektitoetus) tegevuste lõikes aastal 2010

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine	66	6 357 408	4 766 762	25	2 059 902	1 693 142	5	152 780	122 224
Otseturustamine	28	593 334	318 830	11	246 055	147 633	2	36 805	22 083
Kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaslustamine	127	2 316 206	1 647 211	88	793 820	575 828	39	137 125	101 503
Tegevuste mitmekesistamine	29	364 725	206 300	5	64 728	45 310	1	1 370	959
Koolitustegevus	15	136 171	136 171	9	74 175	74 175	8	69 073	69 073
Kulu, mis kaasneb kohustusega näidata, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ettenähtud sümboolikat ja teavitustegevusi	19	7 286	2 301	10	1 493	1 205	6	977	757

Kaasnev tellitud projekteerimistöö	25	116 417	95 964	8	24 632	21 164	2	4 594	3 675
Projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö ning hüdrogeoloogiline ja hüdroloogiline uuring	10	21 241	16 326	0	0	0	0	0	0
Toetuse taotluse ja neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste maksumus	47	51 250	36 227	14	10 982	8 098	3	2 429	1 841
Kokku	366	9 964 037	7 226 092	170	3 275 786	2 566 554	66	405 153	322 115

Rahuldamata jäeti neli projekti. Kolmel korral oli põhjuseks hindamiskomisjonis saadud ebapiisav hindepunktide arv ning veel ühe projekti planeeritavad tegevused ei olnud toetatavad meetme raames.

2010. aastal teostati esimesed väljamaksed summas 322 115 eurot, millest 241 586 eraldas Euroopa Liit (vt tabelid 2, 33 ja 34). 31.12.2010 seisuga on 12 projekti lõplikult välja makstud.

31.12.2010 seisuga jättis PRIA välja maksmata 819 eurot. Põhjuseks on taotleja loobumine investeeringu elluviimisest.

Teostati 28 kohapealset kontrolli. Kahe taotleja juures leiti meetme nõuetele mittevastavus – puudus ehitise põhiprojekt või ehitusluba.

3.5. Seiretegevuse korraldamine

Euroopa Kalandusfondi seire korraldus lähtub nõukogu määruse (EÜ) 1198/2006 artiklites 62-67 toodud nõuetest. EKFi korraldusasutus on Põllumajandusministeerium, kes vastutab seiresüsteemi koordineerimise ja toimimise eest. Peamine roll EKFi seiresüsteemi koordineerimisel on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonnal. Põllumajandusministri käskkirjaga kehtestatakse kogu Euroopa Kalandusfondi 2007-2103 seire korraldus. Käskkirjas reguleeritakse toetuse kasutamise seirearuannete esitamise kord ja vastavad tähtajad. Seireandmete kogumisel tuginevad Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond ja PRIA rakenduskava prioriteetsete suundade füüsilistele ja finantsilistele näitajatele, erinevatele uuringutele, ekspertide aruannetele, hindamistulemustele ja statistikale.

Põllumajandusministeerium koostab nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1–44) artiklis 67 nimetatud iga-aastase rakenduskava seire aruande. Aastaruandluse teostamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormi. Prioriteetsete suundade aastaruande (Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormil) esitab PRIA elektrooniliselt ja paberikandjal jooksva aasta 15. aprilliks. Põllumajandusministeerium koondab prioriteetsete suundade aastaruandest saadud teabe ning koostab selle alusel rakenduskava seire aastaruande. Põllumajandusministeerium esitab seirekomisjoni poolt kinnitatud rakenduskava seire

aastaaruande Euroopa Komisjonile elektrooniliselt järgmise aasta 30. juuniks. Esimest korda esitati aruanne 2008. aastal. Euroopa Kalandusfondi raames koostatud seirearuannetega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf.

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklile 63 moodustati EKF seirekomisjon põllumajandusministri 26. oktoobri 2007. a käskkirjaga nr 208 „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni moodustamine ning selle töökord”.

Väljaspool iga-aastast seiretsükli vaatavad korraldusasutus ja sertifitseerimisasutus andmeid (eriti määratud ja väljamakstud summade kohta) regulaarselt üle, et veenduda, kas rakendamine kulgeb soovitud rütmis ning kas on täheldada puudujääke, millega tuleb tegelema asuda. Selleks esitab PRIA iga kuu eelmise kuu lõpu seisuga rakendamise aruande korraldusasutuse poolt kehtestatud vormil.

Vastavalt rakenduskavale kogutakse seireandmeid mitmel rakendustasandil sõltuvalt prioriteetsete suundade indikaatorite iseloomust. Seega kogutakse seireandmed kokku suures osas just projektitasandil – küll aga võib saavutustasandeid täpsustada ka uuringute ja hindamiste või üldstatistika abil. Lisaks rakenduskavas määratletud ja ühenduse õigusaktidest tulenevatele indikaatoritele võib korraldusasutus määratleda ka täiendavaid indikaatoreid, mida peetakse konkreetse meetme või tegevuse juures vajalikuks.

2010. a toimus Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni 1 istung ja 1 kirjalik protseduur.

18.06.2010. a toimus seirekomisjoni istung, päevakava peamised teemad olid:

- EKF 2007-2013 2009. aasta seirearuande tutvustus ja kinnitamine
- EKF 2007-2013 meetmete rakendamise hetkeseis (mai 2010)
- Euroopa Kalandusfondi teavitustegevus 2009. ja 2010. aastal

2010. aastal toimus seirekomisjoni kirjalik protseduur 30.11. 2010.a, mille käigus kooskõlastati Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava teise telje meetme 2.1 „Vesiviljeluse investeringutoetus” valikukriteeriumite muudatusettepanekud.

Kõigi seirekomisjoni istungi materjalidega (sh päevakava, ettekanded ja protokoll) ning kirjaliku protseduuri tulemustega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf

Ülevaade toetuste menetlemiseks kasutatavatest infosüsteemidest PRIA-s

Euroopa Kalandusfondi meetmete menetlemine toimub kandraamatu süsteemis, MAKi infosüsteemis (MAIT), käskkirjade süsteemis ning arvestuse ja maksete süsteemis (ARMA). Kandraamatu ülesandeks on registreerida kõik saabuvad taotlused ning samuti väljaminevad dokumendid. Taotlusi menetletakse MAIT süsteemis. Käskkirjade süsteemis peetakse arvestust nii toetuse määramise kui ka maksmise käskkirjade üle. Kõigi toetuste väljamaksmine ning võlgnike registri haldamine teostatakse arvestuse ja maksete süsteemis ARMA.

Maaelu arengukava infosüsteemi MAIT arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemina. MAIT süsteem

valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, täiendused ja lisaarendused on finantseeritud Eesti Vabariigi eelarvest. 2009.aastal MAIT süsteemi arendust ja täiendamist finantseeriti nii MAK tehnilisest abist kui ka Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 tehnilisest abist. MAIT süsteemis menetletakse MAK 2007-2013 raames rakendatavaid investeeringumeetmeid (I, III, IV ja V telg) ning EKF 2007-2013 raames rakendatavaid meetmeid. MAIT koosneb kolmest suuremast moodulist: baasandmete ja administreerimise moodul (BAS), toetuste menetlemise moodul (TOE) ning aruannete moodul (REP).

Baasandmete ja administreerimise moodul võimaldab seadistada ja hallata erinevaid EKFi meetmeid ja nende menetlemise skeeme. Eelarved, piirmäärad, toetuse määrad, toetatavad investeeringud, otsused, seirenäitajad jne. Tegemist on MAITu seadistamise komponendiga. Toetuste menetlemise moodulis teostatakse toimikute menetlemist. Lisatakse taotleja toetuse taotlused, arvutatakse toetuse summad, lisatakse menetluse käigus tehtud otsused. Hoitakse olulist menetlemise infot. Aruannete moodul võtab kõik toetuste mooduli info olulistesse aruannetesse kokku.

Arvestuse ja maksete süsteemi ARMA arendamist koos selle juurde kuuluva Axapta arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemi ühe osana. ARMA süsteem valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, lisaarendused on finantseeritud ka Eesti Vabariigi eelarvest.

ARMA süsteemis koostatakse maksefaile; enne väljamaksmist teostatakse vajadusel maksete ja võlgnevuste vahelist tasaarveldust; koostatakse pangafaile, mis on imporditavad e-Riigikassasse; peetakse võlgnike registrit koos intresside ja viiviste juurdearvutamise võimalusega ning võlgade ebatõenäoliseks ja lootusetuks hindamisega. ARMAsse arendati juurde meeldetuletusteateid ja makseteateid koostamise võimalus. Lisaks hallatakse ARMA süsteemis baasandmeid, mis on kasutatavad kõikidele teistele toetuste süsteemidele korrektsete maksmise või tagasinõudmise otsuste ARMAsse saatmiseks. ARMA süsteem saadab kõik Eesti riikliku raamatupidamise jaoks vajaminevad andmed PRIAXisse (Axapta-lt mindi 2009.a üle PRIAXile, kuhu on koondatud kogu PRIA raamatupidamine), kus hallatakse raamatupidamiskannete koostamise aluseks olevaid kandespetsifikatsioone ning kus tehakse vajalikud konteeringud ja koostatakse raamatupidamisaruandeid ja teatise klientidele. Paljud ARMA arendused on olnud seotud raamatupidamise eripärast tulenevate soovidega. ARMA on alates selle kasutusele võtmisest pidevalt täiendatud. 2009.a. arendati juurde toetuste eelarve jälgimisega seotud moodul ning täiendati võlgade tagasinõudmisega seotud tegevusi.

3.6. Ilmnenud olulised probleemid ning nende lahendamiseks võetud meetmed

Meetmete rakendamisega seotud peamised probleemid:

- puudulikult täidetud taotlemise dokumendid, nõuetekohaste dokumentide esitamata jätmine;
- abikõlblike tegevuste hindamisprotsess aeganõudev;
- maksedokumentide menetlemise tähtaeg (25 tööpäeva alates nõuetekohaste dokumentide saamisest) liiga lühike;

- nõuetekohaste kuludokumentide esitamata jätmine;
- kulude abikõlblikkus;
- toetatavate tegevuste abikõlblikkus;
- määruses nõutud vajalike kooskõlastuste puudumine.

Meetmete rakendamisel tekkinud probleemide lahendamise abinõud:

- määruse tingimuste muutmine;
- taotluste menetlemise protseduuri muutmine;
- eelteavitamise ja eelnõustamise parandamine.

Audittoimingute peamised järeldused

2010.aastal PRIA siseauditi osakond teostas kümme EKF meetmeid puudutavat auditit.

- Meetme 1.1 auditid. Läbiviimise aeg 28.1 – 31.3.2010.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole toetuse kasutamisel näidanud, et tegemist on EKF abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ette nähtud sümboolikat ja teavitusi.
2. Toetuse saaja juures ei ole kõik toetuse kasutamisega seotud kulu- ja maksedokumentid selgelt eristatavad muudest toetuse saaja kulu ja maksedokumentidest.
3. Toetuse saaja ei ole taganud kõigi projekti elluviimisega seotud dokumentide säilitamist vähemalt kuni 31.12. 2025.

- Meetme 2.3 auditid. Läbiviimise ajad 28.1 – 31.3.2010 ja 05.04.2010 - 11.06.2010.

Väheolulised ettepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole toetuse kasutamisel näidanud, et tegemist on EKF abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ette nähtud sümboolikat ja teavitusi.
2. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskiri ei sisalda sihtfinantseerimise kajastamise korda.
3. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole fikseeritud toetuse saamisega seotud dokumentide säilitamise kohustust kuni 31.12.2025.
4. Toetuse saaja juures ei ole kõik toetuse kasutamisega seotud kulu- ja maksedokumentid selgelt eristatavad muudest toetuse saaja kulu ja maksedokumentidest.

- Meetme 4.1 tegevusgruppi toetuse auditid. Läbiviimise ajad 28.01.2010 - 31.03.2010 ja 31.08.2010 - 15.10.2010.

Väheolulised ettepanekud:

1. Tegevusgrupi põhikirjas on sätestamata, et määramata tähtjaks asutatud mittetulundusühingud ei lõpetata enne 31.12.2013.
2. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole fikseeritud toetuse saamisega seotud dokumentide säilitamise kohustus kuni 31.12.2025.
3. Toetuse saaja kehtiv raamatupidamise sise-eeskiri ei kajasta tegelikku kontoplaani.
4. Toetuse saajal puudub kehtiv raamatupidamise sise-eeskiri;
5. Toetuse väljamaksmise otsus ei ole tehtud tähtaegselt.

Euroopa Kalandusfondi rakenduskava auditeerimisasutus viis läbi viis auditit:

- „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 korraldusasutuse ning tema delegeritud funktsioonide juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimisele hinnangu andmine“ audit, auditi läbiviimise aeg: 01.03.-30.06.2010.a. Auditi käigus tehti 14 olulist ja 6 väheolulist tähelepanekut, mis puudutasid kohapealsete kontrollide teostamist, väljamaksetaotlustega seotud kontroll-lehtede täitmist, vaiete menetlemist ning kontrolljälje säilitamist.

Probleemide lahendamise abinõud: EKF korraldusasutus on 31.12.2010. a seisuga rakendanud auditi käigus tehtud soovitusi. Tehtud tähelepanekute rakendamine jätkub ka 2011. aastal.

- Ernst & Young Baltic AS teostas auditi „Hinnangu andmine Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete menetlemisega seotud infosüsteemidele ja nende toimimise tõhususele“. Auditi läbiviimise aeg 01.03.- 30.06.2010. a. Auditi käigus tehti 2 olulist tähelepanekut, mis puudutasid EKF viienda telje (tehnilise abi) heakskiidetud taotluste ja maksetaotluste üle arvestuse pidamist ning MAIT infosüsteemi meetmepõhiste ligipääsuõiguste rakendamist.

Probleemide lahendamise abinõud: EKF korraldusasutus on 31.12.2010. a seisuga rakendanud auditi käigus tehtud soovitusi. Vahendusasutuse osas tehtud soovituste elluviimine toimub 2011. aasta jooksul.

- Euroopa Komisjon teostas auditi: „European Fisheries Fund - Review of the work of the Audit Authority pursuant to Article 61 of Council Regulation (EC) No 1198/2006“. Auditi läbiviimise aeg: 14.06. - 18.06.2010.a. Auditi käigus tehti 9 olulist tähelepanekut ning 4 väheolulist tähelepanekut, mis puudutasid auditikäsiraamatute täiendamist ja ajakohastamist, standardsete kontrollnimekirjade väljatöötamist, pettuste vältimise ja avastamisega seotud erikontrollide tegemist ning süsteemiauditite läbiviimist.

Probleemide lahendamise abinõud: audit on hetkel pooleli ning sellest tulenevalt ei saa ka käesolevas seirearuandes auditi lõpptulemust kajastada.

- Euroopa Kalandusfondi projekti nr 934008370003 „Meede 3.4. Projekti „Messil või näitusel osalemine“ toimingute audit, auditi läbiviimise aeg: 26. august – 08. oktoober 2010. a. Auditi lõppraport kinnitati märkusteta.

- Euroopa Kalandusfondi projekti nr. 911008370007 „Kalalaeva SONAR sihtotstarbe muutmine“ toimingute audit, auditi läbiviimise aeg: 27.08.– 18.10.2010. a. Auditi lõppraport kinnitati märkusteta.

- Euroopa Kalandusfondi projekti nr 911008370004 „Kalapüügilaeva PIHLA utiliseerimine“ toimingute audit, auditi läbiviimise aeg: 27.08.– 13.10.2010.a. Auditi lõppraport kinnitati märkusteta.

- Euroopa Kalandusfondi projekti nr 923008670026 „AS JAPS tootmise ja ekspordidiagnostika moderniseerimine“ toimingute audit, auditi läbiviimise aeg: 25.08.– 07.10.2010. a. Auditi käigus tehti üks väheoluline tähelepanek, mis puudutas informatsiooni puudulikkust kajastamist majandusaasta aruande lisas.

3.7. Komisjoni soovitusel rakenduskava iga-aastase kontrollimise põhjal

Komisjoni soovitusel:

- rakenduskava aruanne peab sisaldama rohkem kvalitatiivset analüüsi;

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on 2010. aasta seirearuandes kajastanud rohkem kvalitatiivset analüüsi võrreldes eelnenud aastate seirearuannetega.

- rakenduskava aruanne võiks sisaldada hinnangut teavitamis- ja avalikustamis-meetmete seoses rakenduskavaga;

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on 2010. aasta seirearuandesse lisanud hinnangu teavitamis- ja avalikustamismeetmete.

- lisada aruandesse näiteid parimatest praktikatest.

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on 2010. aasta seirearuandesse lisanud näiteid parimatest praktikatest.

3.8. Tagasimakstud või taaskasutatud abi (täita juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Sertifitseerimisasutus esitab komisjonile iga aasta 31. märtsiks kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 498/2007 artikliga 46 ja vastavalt lisas X esitatud vormis aruande, milles rakenduskava iga prioriteetse suuna kohta esitatakse kuluaruannetest maha arvestatud tagasivõetud ja tagasinõutud summad aruandeaasta kohta.

Aruandeaastal maksti EKFi telgede raames toetusi tagasi järgnevalt:

- I telg: tagasimakseid ei olnud;
- II telg: tagasimakseid ei olnud;
- III telg: tagasimakseid ei olnud;
- IV telg: toetusi maksti tagasi 205,8 eurot;

Kõigi telgede puhul lähevad tagasimakstud toetused taaskasutusse sama telje, enamasti ka sama meetme toetuste maksmiseks.

2010. aasta I kvartalis tuvastati esmakordselt 2 rikkumist:

- **OÜ Störfisch** – projekti nimetus: tegutseva tuurakasvatuse laiendamine.

Toetus jäeti osaliselt välja maksmata – 08.03.2010 käskkiri nr 17-6/47.

Rikkumise kirjeldus: OÜ Störfisch ei täitnud KKS § 19⁸ lõikes 3 punktis 5 toodud kohustust, ta ei taotlenud taotluse rahuldamise otsuse teinud asutuse (PRIA) nõusolekut toetuse kasutamise tingimuste muutmiseks. Väljamaksetaotluses nr 17-2/516 on toodud, et hankija AS Lasita Maja Production on andnud üle sumbaplatvormid vastavalt aktile nr 1 summas 2 500 000 Eesti krooni (159 779,12 eurot). Hinnapakkumise 18.02.2008 ja AS Tari poolt koostatud sumbaplatvormide passi alusel on platvormi piirded plastikust, kohapealse kontrolli käigus 15.09.2009 on tuvastatud, et osaliselt on plastikust piirete asemel kasutatud puitmaterjali, mis on odavam, sellega nõustus ka toetuse saaja oma kirjas 17-2/642-1. Toetuse saaja soovis saada toetust nende kulude eest, mida ta investeringuobjektiga seoses ei teinud. Väljamakstava toetuse summat vähendati 9000 Eesti krooni (575,20 eurot) võrra (peadirektori 09.11.2009 kk nr 1-3.18/135). Sama käskkirjaga jäeti välja maksmata toetus sumpade valmistamise eest, sest kohapealses kontrollis tekkis kahtlus, et kasutatud materjal ei ole nii kallis kui hinnapakkumises kalkuleeritud ning sumpade ehitamise maksumus tundus kohapealolevate sumpade ehitust vaadates ilmselgelt ülepaisutatud. Sumpade materjali ja ehitamise maksumuse väljaselgitamiseks telliti hr Toivo Orgusaarelt ekspertiis. Oma ekspertarvamuses 18.12.2009 toob ta välja sumpade oletatava hinna, mis on 2-3 korda odavam kui AS Lasita Maja Production on arvetel kajastanud. Toetuse saaja ei ole teavitanud, et võrreldes pakkumisega on investeringu teostamisel kasutatud odavamaid materjale. 105 sumba eest jäeti toetus osaliselt välja maksmata summas 961 246,75 Eesti krooni (61 434,86 eurot) vt PRIA 08.03.2010 käskkiri nr 17-6/47. Taotleja esitas vaide, mis jäeti rahuldamata. Taotleja esitas kaebuse halduskohtusse (istungi toimumise aeg 27.04.2010) ja kohus rahuldab kaebuse. PRIA esitas apellatsioonkaebuse teise astme kohtusse (09.06.2010). 30.07.2010.a. esitas PRIA Lõuna Ringkonnaprokuratuuri avalduse kriminaalmenetluse alustamiseks, et võtta seisukoht soodustuskelmuse katse või muude süüteo tunnuste ilmnemise osas. Ringkonnakohtu otsusega 15.02.2011 PRIA apellatsioonikaebus rahuldati. Taotleja andis kaebuse Riigikohtusse.

- **OÜ Larsen FP** – projekti nimetus: kalalaeva EST010126488 utiliseerimine.

Rikkumine avastati enne toetuse määramist, seega puudub toetuse tagasinõudmise vajadus.

Rikkumise kirjeldus: Meetme määruse § 6 lõige 3 sätestab, et taotluses nimetatud kalalaevaga on taotluse esitamisele vahetult eelnenud 12-kuulisel perioodil püütud kala vähemalt 75 päeva või 80 protsenti kalapüügiseaduse alusel püügivõimalusena eraldatud püügipäevadest. Toetuse taotleja esitas PRIAle andmed, mille kohaselt oli toetusalune kalalaev HMA-383 vaadeldaval perioodil kala püüdnud 77 päeva.

05.03.2009. a tegi PRIA Osühing Larsen FP taotluse menetlemise käigus e-maili teel järelepärimise Põllumajandusministeeriumile, mille vastusest selgus, et HMA-383 on 2006-2008. aastal kala püüki kajastatud ainult ühel päeval: 7.11.2008. a, mil saadi 750 kg kilu ja

10 kg räime. Põllumajandusministeerium saatis 14.04.2009. a PRIA-le lisaks ka Keskkonnainspeksiooni kirja (registreeritud 17-2/197 16.04.09), millest nähtub, et ajaperioodil 01.12.2007-31.12.2008 on kalalaeva HMA-383 osas Keskkonnainspeksiooni teadetefoonile edastatud info vastavalt keskkonnaministri 17. detsembri 2002. a määrusele nr 76 vaid ühel korral, so 07.11.2008. a. Ülejäänud aegade kohta puuduvad andmed HMA-383 püügitegevuse kohta. Samas juhib Keskkonnainspeksioon tähelepanu sellele, et kalalaev HMA-383 oli 12.02.08, 13.05.08 ja 27.11.08 seisnud Ristna sadamas ja ei olnud püügivalmis, vaatamata sellele, et püügipäeviku lehed olid nende päevade osas täidetud ja kalalaev oli püügipäevikus toodud andmete kohaselt püügil käinud.

28. aprillil 2009. a otsustas PRIA jätta rahuldamata Osühing Larsen FP taotluse meetme 1.1 "Riigiabi kalapüügi alalise lõpetamiseks" toetuse saamiseks summas 1 246 000 krooni, kuivõrd oli tuvastatud asjaolud, mis viitasid äriühingu poolt toetuse saamise eesmärgil PRIA-le ebaõigete andmete esitamisele. 13.01.2010. a saatis PRIA Lõuna Ringkonnaprokuratuuri avalduse Osühing Larsen FP osas kriminaalmenetluse alustamiseks. Põhja Ringkonnaprokuratuuri 04.02.10 kirjaga nr PRP-13/10/127 teatati, et avaldus on menetlusse võetud. Põhja Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse lõpetamise määruse (18.11.2010) kohaselt kuriteo toimepanemine tõendamist ei leidnud.

3.9. Olulised muudatused määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 tähenduses (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Aruandlusperioodil ei ole toimunud muudatusi määruse 1198/2006 artiklis 56 tähenduses.

3.10. Rakenduskava rakendamise kontekstis ja üldtingimustes toimunud muutused (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

2008. aasta lõpus alguse saanud ülemaailmne majanduskriis mõjutas suuresti ka Eestit. 2010. aastal võis üldises majanduskliimas juba märgata esimesi märke positiivsematest muutustest, näiteks 2010. aasta esimese üheksa kuuga kasvas majandus 1,9% võrreldes eelmise aasta sama ajavahemikuga. Majanduskasvu toetas eelkõige suurenenud välisnõudlus ja sellest tulenev ekspordi kasv. Sisenõudluse kasvutempo kiirenes – kodumaisele turule müüdi toodangut 22% rohkem kui aasta tagasi. Kaupade eksport oli 2010. aasta oktoobris 47% ja import 38% suurem kui aasta tagasi. Ekspordimaht oli ka viimastel kuudel ka kriisieelsest tasemest kõrgem.

Kuid positiivsemaid märke ei olnud märgata endiselt laenuturul – mistõttu oli kalandusvaldkonnas mikro või väikese suurusega ettevõtjatel jätkuvalt raskendatud ligipääs laenuvahendite kättesaadavusele võrreldes näiteks keskmise suurusega ettevõtjatega.

2010. aastal toimunud seadusandlikud muudatused:

2010. aastal muudeti kõiki EKFi meetmete rakendusmääruseid seoses euro kasutuselevõtuga alates 01.01.2011.

Muudeti põllumajandusministri 17. juuni 2008. a määrust nr 61 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 2.3 „Investeeringud töötlemisse ja turustamisse” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Antud muudatusega täpsustati toetuse

määra, kulude abikõlblikkust ja mitteabikõlblikkust, taotluse paremusjärjestikuse moodustamist ning täiendati toetuse avaldust.

Muudeti põllumajandusministri 11. novembri 2009. a määrust nr 107 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Määrust täiendati uue toetatava tegevuse osas, milleks on taastasustamine. Esialgu on antud tegevuse raames võimalik toetada euroopa angerja taastasustamist. Määruse muudatus laiendab toetatavate tegevuste nimekirja maksimaalse võimalikuni ning aitab kaasa määruse eesmärkide sh kalavarude loodusliku taastootmisvõime parandamise paremale saavutamisele.

Muudeti põllumajandusministri 24. aprilli 2008. a määrust nr 38 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Antud muudatusega täpsustati nii tegevusgrupi toetuse kui ka projektitoetuse abikõlblike kulude loetelu. Määrust täiendati peatükiga, mis annab võimaluse rahastada nii tegevusgrupi kui ka projektitoetuse saaja tegevust enne töö, teenuse või vara soetamise eest tasumist.

Ülevaade muutustest ja trendidest kalandussektoris 2010. aastal

KALAPÜÜK JA -VARUD

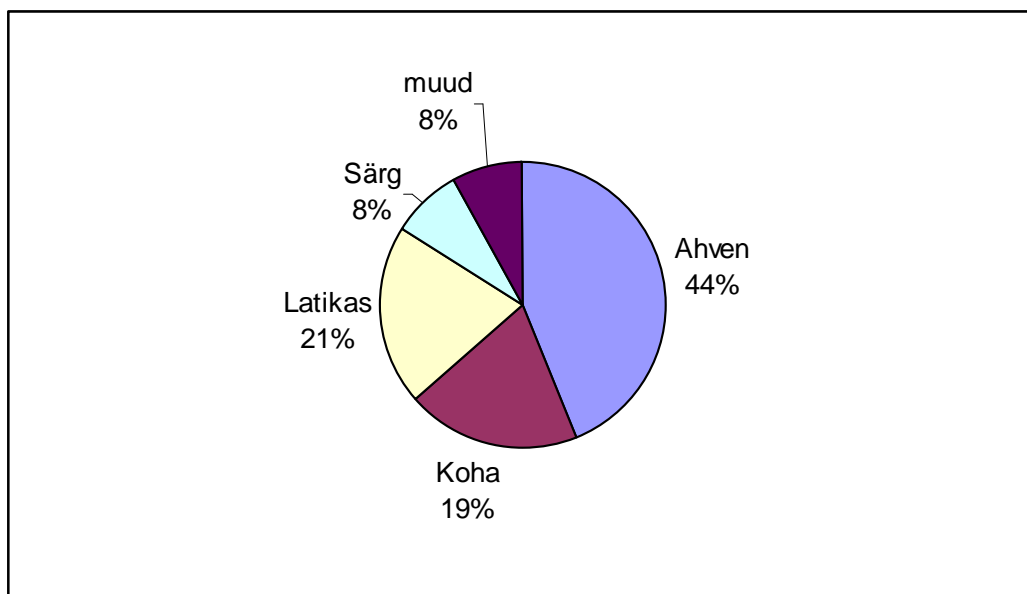
Läänemerest püüti 2010. aastal kutseliste kalurite poolt kokku 79 572 tonni kala, millest 14% moodustab püük rannapiirkonnas. Läänemerest püütule lisandus 2769 tonni püüki sisevetest. Kui Läänemetest püüti 2010. aastal põhiliselt kilu (70%) ja räime (29%), siis rannavetest püütud kalast moodustas 82% räim (joonised 5,6 ja 7).

Kalapüüki Läänemere avamere osas reguleeritakse maksimaalselt lubatava püügikoguse (kvoodi) abil, rannikuvetes ja sisevetes reguleeritakse kalapüüki püügivahendite arvu abil. Kalapüügipiirangud kehtestab keskkonnaminister.

Läänemere kalapüük moodustabki enamuse kutselise kalapüügi mahust (72% 2010. a). Kaugpüügis moodustavad püütavad kogused küll suhteliselt väikese osa (13% 2010. a) kogu Eesti püügi mahust, kuid väärtuseliselt ületab kaugpüük tunduvalt nii Läänemere kui ka sisevete kalapüüki. Selle põhjuseks on kaugpüügil püütavad kõrge väärtusega kalaliigid, samas kui Läänemere peamiseid kalaliike – räime ja kilu – peetakse madala väärtusega kalaliikideks.

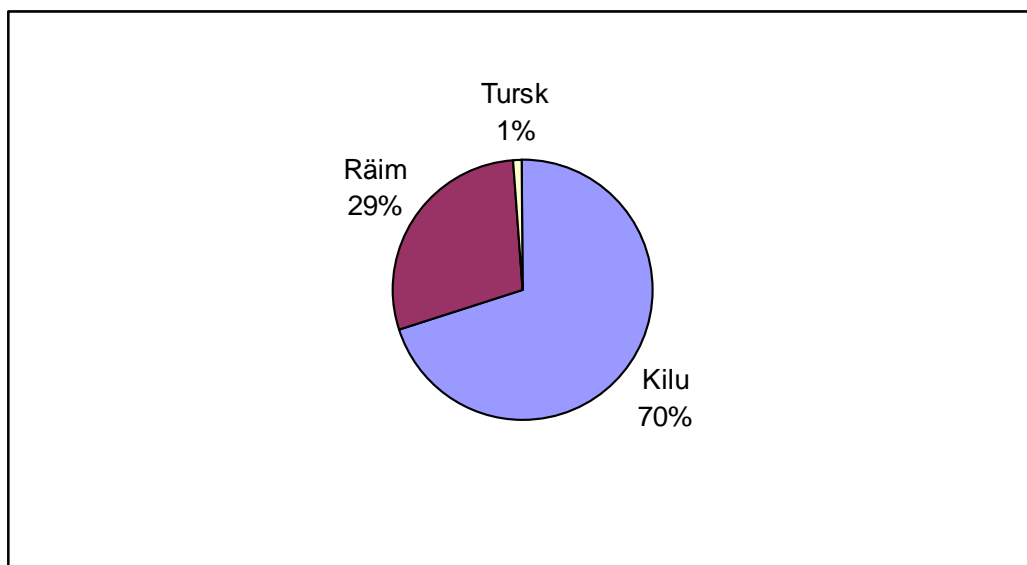
Kalalaevastikku kuulusid 2010. aastal 53 Läänemerel kalapüügiga tegelevat laeva ja 6 püügilaeva Atlandi ookeanil. 2010. aasta 31. detsembri seisuga oli Kalanduse Infosüsteemi kantud kokku 873 rannapüügi kalapaati ja 430 sisevetepüügi kalapaati.

Joonis 5. Kutseline kalapüük siseveekogudest kalaliikide kaupa 2010. aastal

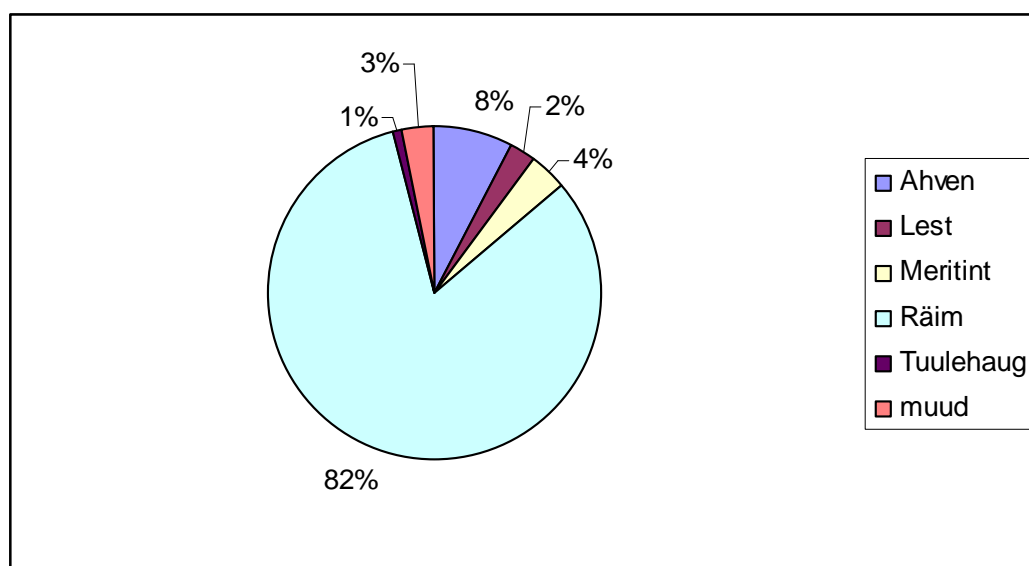
Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 6. Kutseline kalapüük traallaevadega Läänemerest kalaliikide kaupa 2010. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 7. Kutseline rannakalapiiük kalaliikide kaupa 2010. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

VESIVILJELUS

Eesti vesiviljeluse toodangumaht on oma hiigelaastatel küündinud pea 2000 tonnile aastas ning langenud koos kolhooside ja sovhooside lagunemisega alla 300 tonni. Pärast Euroopa Liiduga liitumist on Eesti vesiviljeluse toodangumaht tasapisi suureneva hakanud (joonis 8).

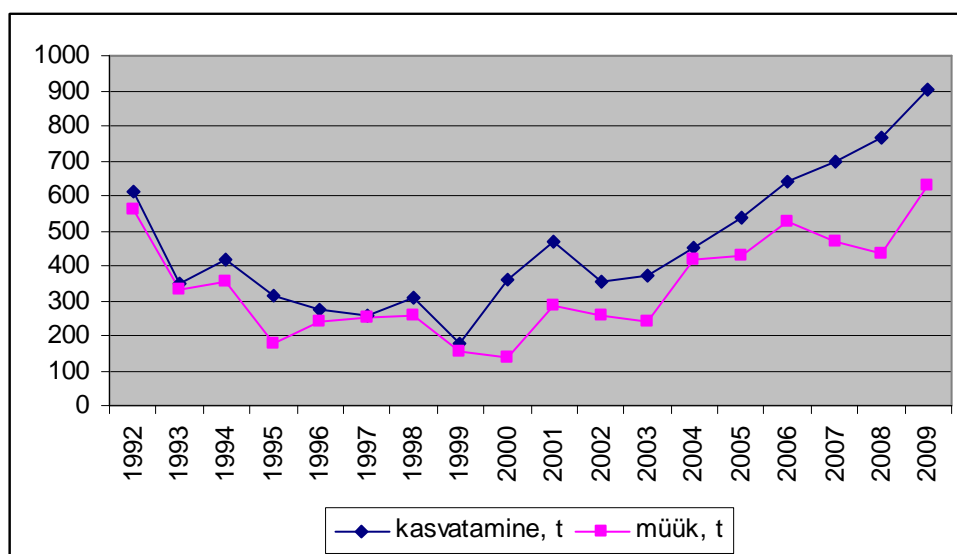
Kalakasvatuse põhilised suunad on kaubakalakasvatus ja kalakasvatus looduslike vete asustamiseks. Samuti tegeletakse Eestis vähikasvatusega. Kalakasvatavad pakuvad ka õngitsemisturismi teenust. Läbi aegade on Eestis kasvatatud peamiselt vikerforelli ja karpkala, kuid tänu uutele tehnoloogiatele on avanenud võimalus kasvatada ka siiga, koha, ahvenat, tuura, Arktika paaliat, angerjat ja tilaapiat. Mahu poolest on kõige olulisem vikerforell, mida kasvatatakse ka kalaturismiettevõtetes (tabel 35).

Tabel 35. Vesiviljeluse aastased toodangumahud aastatel 2004–2009 (tonnides)

Kalaliik	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vikerforell	394,3	451,0	520,2	622,0	648,5	789,6
Karpkala	47,4	43,9	79,7	28,1	69,8	73,6
Angerjas	7,0	39,8	40,0	45,0	47,0	30,0
Jõevähk	0,2	2,3	0,8	2,8	2,2	10,8
KOKKU	448,9	537,0	640,7	697,9	767,5	904,0

Allikas: Statistikaamet

Joonis 8. Vesiviljelussaaduste kasvatamine ja müük aastatel 1992–2009 (tonnides)

Allikas: Statistikaamet

KALATÖÖTLEMINE JA TARBIMINE

Kalatöötlemine moodustab Eesti toiduainetetööstusest umbes kümnendiku, kuid kalatoodete osakaal toiduainete ekspordis ulatub peaaegu veerandini – 2010. a vastavalt 10,5% ja 23,5% (tabel 36). Toidukalatooteid (v.a konservid) toodeti 2010. aastal kokku 63,6 tuhat tonni, sh konserve 1,3 tuhat tonni ja muid kalatooteid 62,3 tuhat tonni (joonis 9).

Põhitegevusalad Eesti kalatöötlemises on kala külmutamine, soola, vürtsi-, kuivatatud, sügavkülmutatud ja paneeritud kala, preservide ning valmistoidu tootmine (joonis 10). Külmutatud kala ja konservitoodang on orienteeritud idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Valmistoituturustatakse nii ida- kui ka lääneturgudele. Suur osa toodetavast sortimendist on esindatud ka koduturul.

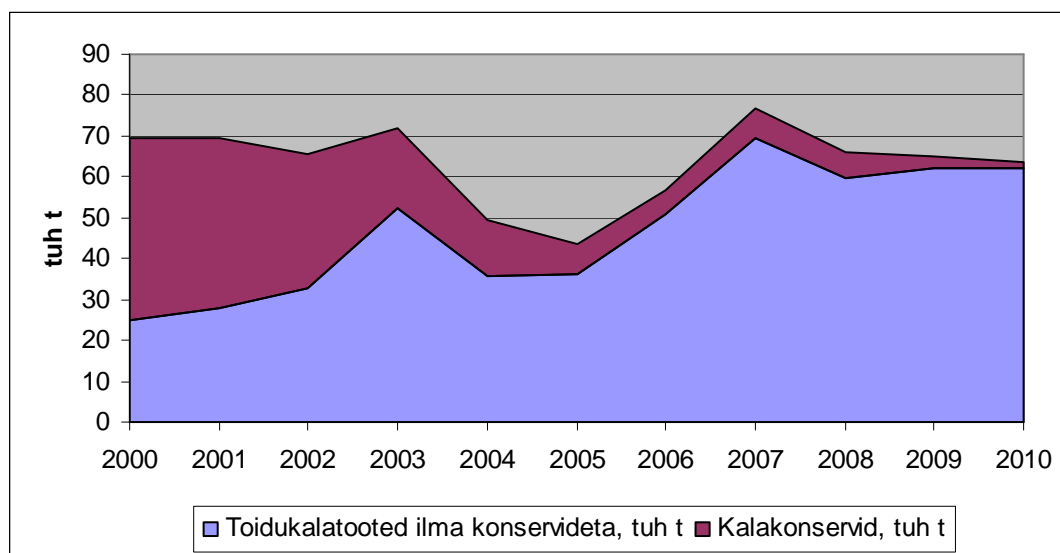
Veterinaar- ja Toiduameti poolt on tunnustatud 86 kalakäitlemisettevõtet (seisuga 15.02.2011), kus toimub kala töötlemine ja kalatoodete valmistamine.

Tabel 36. Kalatöötlemise osatähtsus töötlevas tööstuses ja toiduainetetööstuses aastatel 2001–2010

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kalatöötlemise osakaal töötlevas tööstuses, %	3,5	3,3	2,5	2,2	1,4	1,6	1,2	1,4	1,6	1,5
Kalatöötlemise osakaal toiduainetetööstuses, %	14,2	14,8	12,3	11,9	8	9,4	7,4	7,8	9,1	10,5
Osakaal toiduainete ekspordis, %	43,1	36,9	31,9	24,9	22	26	20,3	20	23,4	23,5
Käitlemisüksuste arv	109	97	95	96	100	90	89	91	88	86

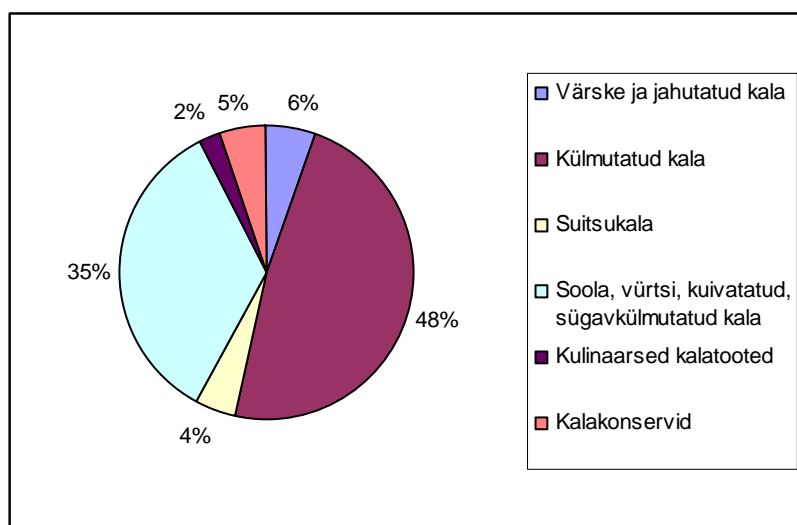
Allikad: Statistikaamet, Veterinaar- ja Toiduamet

Joonis 9. Kalatööstustoodang aastatel 2000–2010 (tonnides)

Allikad: Statistikaamet, Põllumajandusministerium

Joonis 10. Kalatööstustoodangu struktuur 2009. aastal (% kogumahust)

Allikas: Statistikaamet

EKSPORT

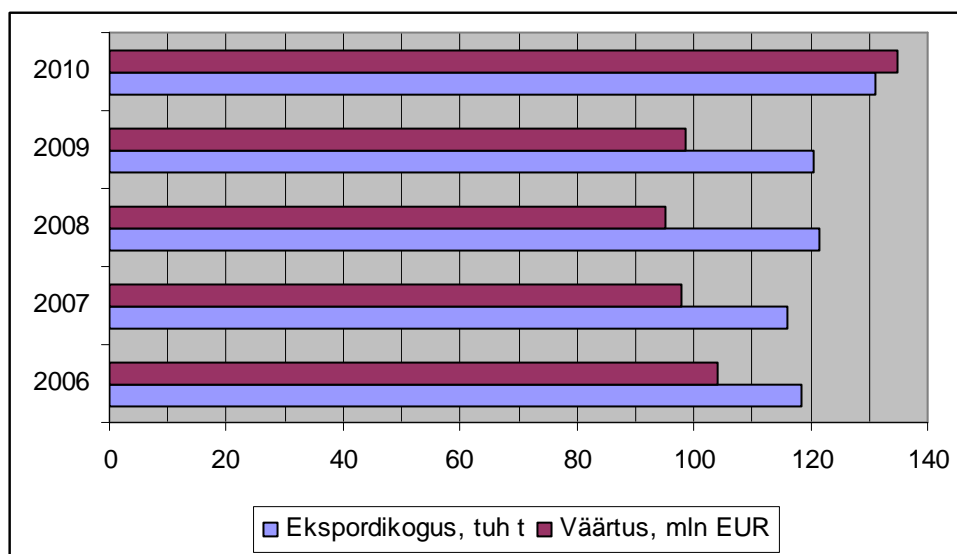
Kala ja kalatoodete eksport moodustas 2010. aastal kogu põllumajandussaaduste (HS 1-24) ekspordist 17,0%. Kala ja kalatooted eksporditi 2010. aastal kokku 131 tuhat tonni, rahalises vääringus umbes 135 miljoni euro eest (joonis 11). Eestist eksporditakse koguseliselt kõige rohkem külmutatud kala – 2010. aastal 78 tuhat tonni, mis moodustas 59% kala- ja kalatoodete ekspordist (tabel 37, joonis 12). Rahalises vääringus moodustas 2010. aastal kala ja kalatoodete ekspordist kõige suurema osa samuti külmutatud kala (24%), järgnesid kalahoidised ja -tooted 23%-ga ning vähilaadsed 21%-ga (joonis 13). Kalakonserve eksporditakse peamiselt idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Kalafilee läheb enamuses lääneturule.

Tabel 37. Kala- ja kalatoodete ekspordimahtude dünaamika

Aasta	EKSPORT	
	Värske ja külmutatud kala (grupp 03), tonni	Kalatooded ja -konservid (grupp 1604; 1605), tonni
2000	72 702	13 950
2001	101 537	46 314
2002	63 692	62 134
2003	54 099	58 224
2004	45 818	38 069
2005	76 706	51 086
2006	71 739	46 872
2007	73 665	41 102
2008	80 663	40 659
2009	88 529	32 070
2010	100 551	30 389

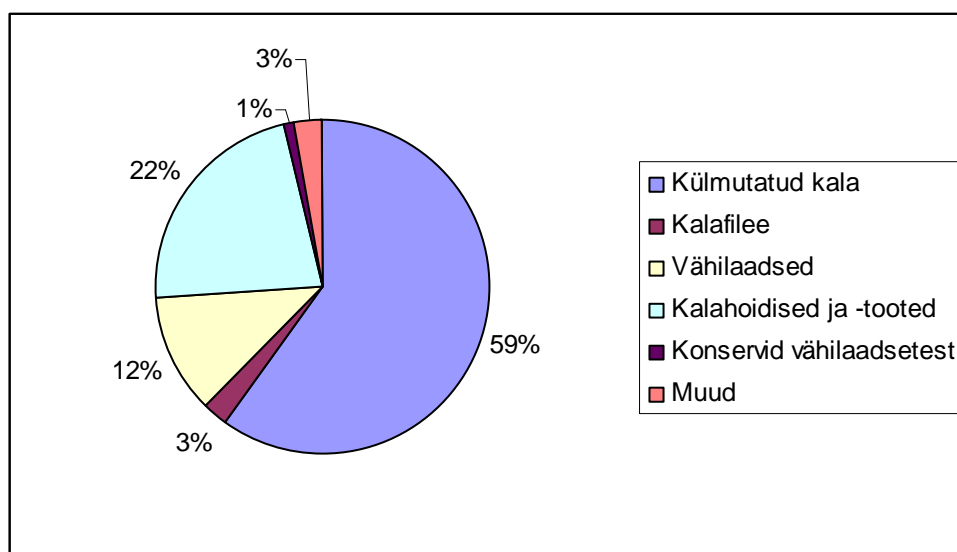
Allikad: Maksu-ja Tolliamet, Põllumajandusministeerium

Joonis 11. Kala ja kalatoodete eksport aastatel 2006–2010

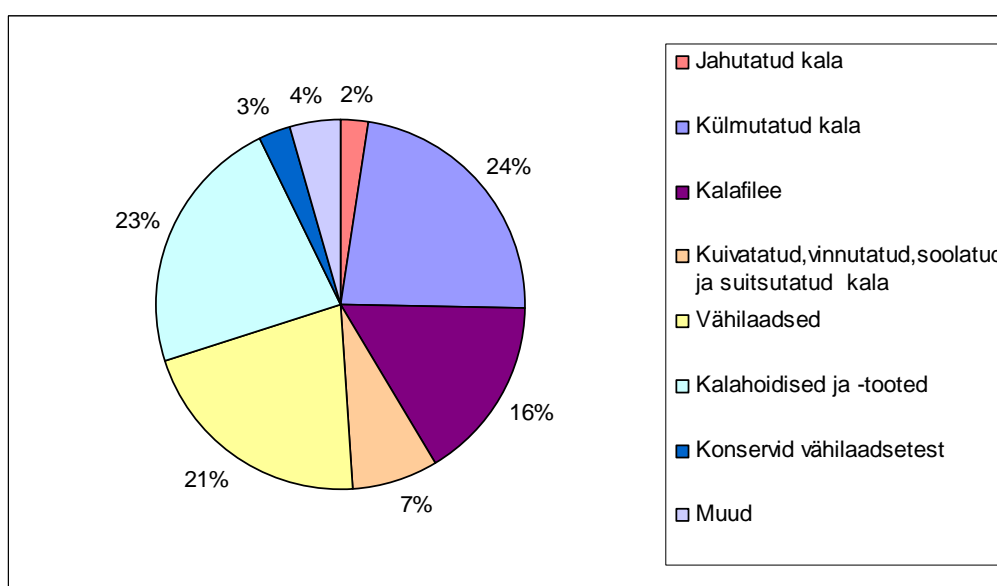
Allikad: Maksu-ja Tolliamet, Põllumajandusministeerium

Joonis 12. Kala ja kalatoodete eksport 2010. aastal (% kogumahust)

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 13. Kala ja kalatoodete eksport 2010. aastal (% rahalisest väärtusest)

Allikas: Põllumajandusministeerium

4. TEHNILINE ABI

Tehnilise abi eesmärk

Tehnilise abi meetme kaudu toetab Euroopa Kalandusfond 2007-2013 (EKF) rakenduskava rakendamiseks seotud tegevusi. Toetatavad tegevused on suunatud rakenduskava ettevalmistamisele, juhtimisele, seirele, hindamisele, teavitamisele ja kontrollile. Taotlejad

on Põllumajandusministeerium, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet ja Maamajanduse Infokeskus.

Tehnilise abi kasutamine

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames taotlesid 2010. aastal toetust kolm taotlejat toetussummas 1 015 725 eurot.

Väljamakseid teostati 2010. aastal esitatud taotluste alusel toetussummas 695 853 eurot, millest EKF osa on 75% ehk 521 890 eurot. 2010. aastal tehtud väljamaksed moodustavad 12% kogu programmiperioodiks viienda prioriteetse suuna raames ettenähtud EKF vahenditest. 298 912 eurot ehk 43 % summast sai Põllumajandusministeerium, 319 074 eurot ehk 45, 81 % summast sai Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet ja 77 867 eurot ehk 11, 19 % summast Maamajanduse Infokeskus.

EKF tehnilise abi toetust eraldati rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevusteks, uuringute tellimiseks, seminaride, infopäevade ja koolituste korraldamiseks ning teavitamiseks ja avalikustamiseks.

Põllumajandusministeeriumi mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh palgakulu, lähetustega seotud kulu, transpordikulu ja lepingulised töötasud. Samuti olid väga olulisel kohal EKF rakendamisega seotud asutuste infosüsteemide toimimise hindamise auditi tellimine ja tarkvara ja riistvara soetamine ja installeerimine. Suureks kuluartikliks oli ka uuringu 2009. aastal valmima pidanud „Traallaevade poolt kasutatavate sadamate moderniseerimisvajaduse analüüs“, mis valmis 2010. aastal.

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh eeskätt palga ja ruumide ülalpidamise kulud, lähetuskulud ning transpordikulud. Märkimisväärsed olid kulud ka ekspertiiside tellimise, teavitamise ja tarkvara ja riistvara soetamise ja installeerimise osas.

Maamajanduse Infokeskuse mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh palga- ja lähetuskulud ning teadmiste levitamise ja koolitusega seotud ürituste korraldamise kulud.

Korraldusasutuse hinnang taotletud vahendite kasutamisele on hea. Vahendite kasutusosakaal on optimaalne, arvestades, et vahendeid peab administratiivkuludeks jätkuma 2015. aasta lõpuni.

5. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

EKFi kommunikatsiooni suurim projekt leidis aset 2010. aasta sügisel, mil kokku seitsmes maakonnalehes ilmus kaheksa artikli pikkune sari EKFi raames toetatud projektidest. Artiklite eesmärgiks oli just rannapiirkondade elanikele ja ettevõtetele EKFi pakutavate toetusvõimlauste tutvustamine. Jõudmaks senisest enam ka venekeelse lugejani, ilmusid artiklid ka Ida-Virumaa venekeelses lehes Severnoje Poberežje. Lisaks sellele ilmusid

artiklid ajalehes Põhjarannik, Virumaa Teataja, Tartu Postimees, Pärnu Postimees, Saarte Hääl ja Hiiu Nädal.

Artiklites olid vaatluse all meetmete 1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 3.3, 2.3, 4.1 ja 4.1.1 raames toetust saanud projektid. Projektid valiti põhimõttel, et need esindaksid võimalikult eripalgelisi tegevusi üle Eesti, mis oleks ka ellu viidud Eesti võimalikult erinevates kohtades. Ajalehtede tagasiside oli väga positiivne, mille üheks põhjuseks oli kindlasti ka tekstide kõrge ajakirjanduslik tase.

Põllumajandusministeerium toetas eelkõige nõuga ka kalanduspiirkondade ja Kalandusvõrgustiku ühisväljapaneku korraldamist Tallinna Merepäevadel, kus Kalandusvõrgustikku, EKFi ja selle meetmeid tutvustati läbi erinevate infomaterjalide.

Teavitustegevuste käigus pöörati enam tähelepanu ka kalurite ühenduste rajatavatele kolmele külmlaole. Teavituse eesmärgiks oli tutvustada avalikkusele kalurite sissetulekute kujunemist ja võimalusi selle suurendamiseks. Külmladusid tutvustati kui vahendeid, mis võimaldavad püüdjatel olla paindlikumad oma toodangu realiseerimisel ning seeläbi sellest rohkem tulu teenida.

2010. aastal alustati ka ettevalmistusi kalandusteemaliste ringreiside korraldamiseks õpetajatele ja seejärel kooliõpilastele. Ajalistel põhjustel lükkusid ringreisid 2011. aastasse. Ringreiside eesmärgiks on kalanduse ja EKFi meetmete olemuse ja eesmärgi tutvustamine õpetajatele ning seeläbi ka koolinoortele, kes võiksid tulevikud oma elu siduda kalandusega.

Näiteid parimatest praktikatest:

Võrtsjärve teekond avastamata aardeks

Toetuse saaja: Võrtsjärve Sihtasutus

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse raames piirkonna ettevõtjate koolitamiseks ning Jõesuu puhkeala korrastamiseks. Projekti eesmärgiks oli arendada Võrtsjärve piirkond Lõuna-Eesti üheks atraktiivsemaks turismpiirkonnaks. Samast meetmest taotleti toetust ka kolme koolituse korraldamiseks: pilliroost varjualuste valmistamine, väikelaevajuhtide koolitus ning internetiturunduse koolitus.

Täpsem info:

http://www.maainfo.ee/index.php?article_id=1123&page=3328&action=article&

Lõbusad laadad tõmbavad kohaliku elu käima

Toetuse saaja: MTÜ Peipsi Ühendus

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse raames Peipsi piirkonnas kalandusürituste korraldamiseks. MTÜ Peipsi Ühendus eestvedaja sõnul on järveäärsete ürituste eesmärk teadvustada kala püüki ja müüki, kala olemust.

Täpsem info:

http://www.maainfo.ee/index.php?article_id=1173&page=3328&action=article&

Rannakalurid – tõelised planeerimise meistrid

Toetuse saajad: Togomer OÜ, Valdo Palu

Toetust saadi meetme 1.4 raames kalalaeva moderniseerimiseks.

Täpsem info:

http://www.maainfo.ee/index.php?article_id=1204&page=3328&action=article&

Teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevus PRIA-s:

PRIAl on taotlejate teenindamiseks 15 maakondlikku teenindusbürood üle Eesti. Kõigis neis saavad huvilised küsida kohapeal infot ja saada materjale (trükiseid, vajadusel väljaprintitud määrusi, juhendeid „Abiks taotlejale“, taotluste ja kuludeklaratsioonide vormistamiseks vajalikke vorme) toetusmeetmetega seoses. Taotluste ja äriplaanide sisulisel koostamisel on võimalik abi saada koordineeriva nõuandeteenistuse konsulentidelt või erafirmade konsulentidelt. Keerulisemat lisainfot meetmete ja taotlustingimuste kohta küsivad taotlejad peamiselt telefonitsi PRIA kalandustoetuste büroost. Peamised teemad: toetuse saamise tingimused, vormide täitmine, investeringu muutmine, investeringu elluviimise tähtja pikendamine, kontrolli läbiviimise aja kooskõlastamine merelaevadel.

Büroo töötajad käisid EKF teemadel esinemas 4 kalanduspiirkondade säästva arengu tegevusgrupi infopäeval, 2 projektitaotlejate infopäeval ning tegevusgruppide organiseeritud 3 meetme 1.4 infopäeval.

Kalandusbüroo töötajad said EKF investeringuobjektidega seoses ka 4 vihjet, milles kirjeldati kontrollimist vajavaid olukordi. Info võeti teadmiseks, pöördujatele vastati, sanktsioonide rakendamine polnud vajalik.

PRIA veebilehekülg www.pria.ee – 2010. aasta suvel Turu-uuringute ASilt tellitud kliendiküsitluste andmeil peamine allikas PRIA toetusmeetmete kohta info saamiseks. Täpsem info uuringu „Rahulolu PRIA teenuste ja kliendisuhtlusega” on esitatud lisas 1. Veebilehel on väljas toetuste aasta ajakava, EKF meetmed on avalehelt leitavad vastavast rubriigist. Kõigi meetmete kohta on info leitav vastava meetme linkiva pealkirja kaudu; järgneb kokkuvõtlik lühitutvustus, mille lõpus lingid asjakohastele määrustele, juhendile „Abiks taotlejale“, taotlusvormidele, vajalikele lisadele. Pärast toetuste määramist avaldatakse lühitutvustuse juures klikitava pealkirja all ka toetuste saajate nimekirjad, seejuures alates 09.11.2010 ei avalikustata eraisikutele ja FIEdele määratud toetuste andmeid. Varasemate aastate samasugune materjal arhiveeritakse aastate viisi ja on samuti veebist kättesaadav.

Kodulehel on asutuse kontaktandmete rubriigis esikohal infotelefonide numbrid ja e-aadress, investeringutoetuste infotelefoni numbrit korratakse EKF rubriigi avateksti juures. Iga toetusmeetme tutvustuse juures on märgitud lisainfo saamiseks ka PRIA kalandustoetuste büroo kontakttelefoni number, mõne meetme puhul lisaks ka kalandustoetuste büroo töötaja e-posti aadress. Kodulehel on asutuse kontaktide rubriigis avaldatud vihjetelefoni number. Vihjetelefoni on kliendid seni kasutanud pindala- ja loomatoetuste teemaliste otsetoetustega seoses, EKFi puudutavaid vihjeid 2010 ei laekunud. Vihjetelefonile laekuvat jälgib teabeosakond ja edastab laekunud info kontrollibüroodele jt asjakohastele PRIA üksustele.

Kodulehe avalehel on rubriik *Praegu päevakorral*, mis sisaldab lingitavate kirjetena kõigi toetusmeetmete pealkirju, mille taotlusvoorud on käimas või lähiajal algamas. Uudiste rubriigis on pressiteateid, uudiseid jm tekstilist materjali.

Veebilehest on olemas lühiversioonid vene ja inglise keeles. EKF meetmetest on vene keeles juhend „Abiks taotlejale“ meetmete 1.4, 1.5 ja 2.2 kohta.

PRIA elektrooniline infokiri on elektrooniline kuukiri nn jooksva kroonikaga (millised taotlusvoorud ja milliste tulemustega on lõppemas, käimas ja tulemas; artikleid ja infot päevateemadel, lingid pressiteadetele, uudised, teenindusalane ja e-PRIA info jne). Infokiri ilmub alates 2009.a septembrikuust sagedusega üks kord kuus. Infokirja valmimise kohta

teavet edastava listiga saab liituda veebilehe avalehe kaudu, 2010. a lõpuks oli sellega liitunud ca 2400 taotlejat. Infokirja saajatel on võimalus anda koostajatele e-kirjaga tagasisidet.

Elektroonilises infokirjas on jooksev info ka EKF toetusmeetmete taotlusvoorude, toetuste määramiste, uute meetmete jmt kohta.

Alates 2008.a tegutseb 15-liikmeline kliendinõukoda, mille koosseisu valib PRIA juhtkond eesmärgiga kaasata oluliste kliendisihtrühmade esindajad. Kalandussektori esindajaid oli 2010.a kliendinõukojas kaks (rannakalurite ja vesiviljeluse esindajad). Kliendinõukoja istungid toimusid 3 korral, osalesid ka PRIA juhid ja põllumajandusminister. Kliendinõukojas on taotlejatel võimalik vahetult suhelda ja arutada oma sektori probleeme ministeeriumi ja makseagentuuri juhtidega.

PRIA teabeosakonna initsiatiivil on välja töötatud ja 2010. aastal rakendatud PRIA taotlejatele tagasiside kogumise kord (bänneri kodulehel, mille kaudu kirjutada teateid; link asutuse kontaktandmete hulgas; kirjalikud blanketid teenindusbüroos, mida täita ja postitada spetsiaalsetesse postkastidesse). Tagasiside kohta peetakse teabeosakonnas jooksvat statistikat ning kord aastas tutvustatakse kokkuvõtet juhtkonnale. Probleemsete juhtumite lahendamiseks ja klientidele vastamiseks (neile, kes seda soovisid) on välja töötatud kindel kord, sellega tegeldakse jooksvalt.

EKF-teemaliste trükistena valmistasime taotlejatele tasuta jagamiseks abimaterjali „Sisevete kalanduse toetus“ (4 lk voldik) nii eesti kui vene keeles tiraažidega a 200 eksemplari. Seda jagati büroos, kutseühenduste kaudu, potentsiaalsetele taotlejatele suunatud infopäevadel.

Levitasime ka 2009. detsembri lõpus koostöös Põllumajandusministeeriumiga valminud trükist „Euroopast maale“, mis sisaldab 10 edulugu Euroopa toetuste abil elluviidud edukast projektist Eestis – sh 3 edulugu EKF teemadel. Trükist jagati tasuta PRIA teenindusbüroos ja keskuses, Põllumajandusministeeriumi, Maamajanduse Infokeskuse ning kalanduspiirkondade säästva arengu tugirühmade vahendusel.

PRIA maakondlikes teenindusbüroos oli saadaval ka 2009.a PRIA tellimisel valminud infoleht EKF toetuste abil teostatud investeeringuobjektide tähistamise kohta.

Meediaväljaannetest küsisid ja avaldasid PRIAst saadud EKF teemalist infot Maaleht, Saarte Hää, Meie Maa, Eesti Päevaleht, Postimees, Kalurileht, Hiiu Leht, Peipsirannik, Tartu Postimees, raadiod Kuku, Pereraadio, Raadio4, telekanal ETV.

Põllumajandusministeerium sai PRIA kalandustoetuste büroost taustainfot EKF edulugude kandidaatide kohta; tasuliste artiklite sari ilmus hiljem Postimehes ja ta tütarväljaannetes.

Veebruaris 2010 toimus Põllumajandusministeeriumis PRIA ja ministeeriumi ühine pressikonverents, kus tutvustati PRIA 2010 toetuste-aasta tulemusi, MAK ja EKF meetmete rakendumist programmiperioodi ulatuses ja 2010. Ajakirjanikele jagati materjal statistikaga, seda levitati hiljem ka kodulehe vahendusel ja e-posti teel kõigile meediapartneritele, kes pressikonverentsil ei osalenud.

EKF propageerimiseks jagasid ja kinkisid PRIA töötajad 2009. aastal valminud EKF+EL logodega tähistatud teavitusmaterjale.

Korraldusasutuse hinnang teavitustegevustele

Korraldusasutuse hinnangul on praegused teavitustegevused adekvaatsed. Info levikule on kaasa aidanud piirkondlikud tegevusgrupid, mis tegutsevad nn kohalike infokeskustena. Tulevikus peaks kindlasti rohkem tähelepanu pöörama kalanduse propageerimisele, eriti noortega seotud tegevuste osas. 2011. aastal TNS Emori poolt läbiviidud uuringust, kus uuriti kalatarbimise harjumusi Eestis, selgus, et noored tarbivad kala kasinalt. Täpsem info uuringu kohta:

http://www.agri.ee/public/juurkataloog/KALAMAJANDUS/UURINGUD/Uuringuaruanne_PAKL-EMOR_Kalatarbimine_2011.pdf

Üks põhjus, miks kalandusalast infot on vaja noorte seas levitada, on just kalatarbimise suurendamine. Teine põhjus, miks on vaja teavitust just noortele suunata, on kalandusega seotud elukutsete populariseerimine. Selles sektoris noorte pealekasv on kasin, keskmise Eesti kaluri vanus on 50+. Samasugune olukord on kala töötlemisega seotud töökohtadel. Seetõttu on 2011. aastal osad teavitustegevused suunatud koolinoortele, kes on alles valimas oma tulevast elukutset, seda sooviga mõjutada neid end siduma kalandussektoriga.

2011. aasta kevadel loodi Pärnus Kalanduse Teabekeskus, mis on asutatud kolmanda prioriteetse suuna raames. Teabekeskuse üheks eesmärgiks on kalandusinfo veebilehe loomine. Veebilehe eesmärgiks on EKFi toetusvõimaluste ning kogu kalanduse (kalapüük, kalakasvatus, kala töötlemine kalakaubandus, kala tarbimine) informatsiooni järjekindel koondamine, vahendamine ning avaldamine kodulehel aga ka avalikus meedias ning mailinglistides (sh. kogemuste ja hea praktika) pidev levitamine ning teadus- ja seadusinfo parem levitamine.

Maamajanduse Infokeskus koordineerib kalandusvõrgustiku tööd ning tegeleb ka iganädalase info levitamisega. Nad levitavad võrgustikus iganädalast elektroonilist infokirja, kus mainitakse alati ära ka tulevased EKFi toetusvoorud ja võimalused. Kalandusvõrgustikku kuuluvad kaheksa tegevusgruppi üle Eesti ning see koondab kõiki kalandusega tegelevaid ettevõtteid, asutusi, kalureid ja muid huvilisi. Seetõttu on e-infokiri hea kanal neile info jagamiseks. 2011. aastal jätkatakse infokirja levitamist. Võrgustik suhtleb ka väga aktiivselt Maamajanduse Infokeskusega, kust nad saavad alati kas e-maili või telefoni teel oma küsimustele vastused.

2010/2011. aastal viidi läbi EKF vahehindamine, mille käigus selgus, et potentsiaalsete taotlejate teadlikkus EKF rakenduskava meetmetest on üldiselt hea. Infot konkreetsete meetmete kohta saadakse peamiselt PRIA-st, kohalikult tegevusgrupilt või sõpradelt, tuttavalte. Infot EKF meetmete kohta saadakse ka PM-lt, EKF-ga seotud üritustelt, meediat ja muudest allikatest (nt info saamine meetme väljatöötamisel osalemise kaudu, sektori esindusorganisatsioonidelt, KKM-lt).

Taotlejate intervjuudest selgus, et kolmandik taotlejatest peab oma teadlikkust programmist väga heaks ning pooled taotlejatest pigem heaks. Teadlikkust hindas pigem või väga väheseks 22% toetust taotlenutest. Teadlikkus oli suurem kolmanda ja neljanda telje

meetmetest toetust saanute puhul, kellest kõik leidsid, et nad on programmist pigem või väga teadlikud (ükski vastanu ei pidanud enda teadlikkust pigem või väga väheseks). Väiksemaks hindasid teadlikkust programmist toetuse mitterääramise otsuse saanud taotlejad (nendest 36% hindasid enda teadlikkust programmist pigem või väga väheseks). Teise telje meetmete puhul hindasid enda teadlikkust programmist väheseks 33% ja esimese telje puhul 27%.

Valdavas osas leidsid taotlejad, et infot EKF-i kohta on olnud piisavalt ning selle kättesaamisega ei esine probleeme. Täiendava info (rohkem infot, muul viisil) saamist ei peetud üldjuhul vajalikuks. Need, kes pidasid täiendavat informatsiooni vajalikuks, tegid valdavalt ettepanekuid informatsiooni levitamise tõhustamiseks elektroonilisel teel (e-maili teel info saatmine, ka enama info avaldamine PRIA ja PM kodulehel), samuti mainiti paaril korral info levitamist meedias (nt maakonnalehtedes).

Ühe ettepanekuna toodi taotlejate poolt välja, et rohkem võiks olla lahtikirjutatud abikõlblikud kulud, taotluste kriteeriumid, ajakava jms. Sektori esindajad leidsid, et „Abiks taotlejale“ peaks olema konkreetsem ja andma rohkem praktilist infot taotluste tegemiseks. See aitaks vältida ka ebakvaliteetsete taotluste esitamist. Oluline on samuti, et „Abiks taotlejale“ oleks tõlgitud vene keelde (eriti näiteks sisevete kalanduse meetme puhul), mida on seni ka mitmete meetmete puhul tehtud.

Lisaks toodi mõnedel intervjuudel välja, et meetme määrad on sageli raskestitõlgendatavad. Leiti, et määrustest ei tule alati selgelt välja abikõlblik kulu, mis on mõnel juhul kaasa toonud selle, et taotlejad proovivad, kas taotlus läheb läbi või mitte. Sama probleemi nimetati PRIA poolt, kelle sõnul raskendab see projektide valikut. Korraldusasutuse hinnangul pole lõpliku nimekirja koostamine abikõlblikest kuludest võimalik, vaid teatud juhtudel tuleb abikõlblikkuse määramisel kasutada kaalutusõigust lähtudes kulude mõistlikkusest.

6. TEAVE ÜHENDUSE ÕIGUSE JÄRGIMISE KOHTA

Rakenduskava rakendamisel ei ole ilmnenud tõsisid probleeme seoses ühenduse õiguse järgimisega. Euroopa Kalandusfondi meetmete rakendamine toimub põllumajandusministri rakendusmääruste alusel, mis on vastavuses ühise kalanduspoliitika, kalanduse strateegiaga 2007-2013 ja siseriiklike õigusaktidega.

Euroopa Kalandusfondi meetmete seos ELi poliitikatega

Euroopa Kalandusfondi raames rakendatavad meetmed on kooskõlas ELi poliitikatega. Ühenduse eesmärgid konkurentsivõime ja säästva arengu kohta väljenduvad järeldustes, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu Lissabonis ja Göteborgis. Lissaboni eesmärkide täitmisele aitab EKF kaasa läbi 2. ja 4. telje meetmete. 2. telje raames aitab konkurentsivõimet tõsta tähelepanu pööramine biotehnoloogia ja keskkonnatehnoloogia eelisarendamisele, innovatsioonile ja kalandustoodetele kõrgema lisandväärtuse andmine. 4. teljel on oluline roll ettevõtlike arendamise toetamisel maapiirkonnas. Tööhõive suurendamise seisukohalt on oluliseks võimaluseks kalale suurema väärtuse andmine kohapeal.

Keskkonnaeesmärkide täitmine

Keskkonnasõbralikuma elukeskkonna eesmärkidele aitab kaasa EKF läbi erinevate meetmete. Riigiabi kalapüügi lõpetamiseks on otseselt suunatud tasakaalu saavutamisele kalalaevade püügivõimsuse ja olemasoleva ressursi vahel. Vesiviljeluse investeeringutoetuse kaudu soodustatakse keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutuselevõttu. 3. telje meetmetes on kesksel kohal kalandusega seotud keskkonnariskide maandamine, selektiivsete püügivahendite juurutamine läbi katseprojektide, kalade kudealade taastamine. 4. telje eesmärk on kalanduspiirkondade elukeskkonna kaitse ja rannakülade looduspärandi kaitse ja taastamine.

Inimressursi arendamine

Euroopa Kalandusfond toetab inimressursi arendamist läbi erinevate telgede. 3. telje kaudu toetatakse kalurite ühistegevust tagamaks kalurite sissetuleku stabiliseerimist ning kalandussektori ümberstruktureerimist. 4. telje raames toimusid 2008. aastal kalanduspiirkondadele suunatud koolitused, mis olid suunatud erinevatele sihtgruppidele: olemasoleva või loodava mittetulundusühingu liikmed ja juhatuse liikmed.

Sooline võrdõiguslikkus

Euroopa Kalandusfondi meetmete koostamisel on arvestatud Amsterdami lepinguga eeldusel, et mõlemal sool on võrdsed võimalused kõikide toetuste taotlemiseks ja saamiseks, kui nad suudavad täita iga meetmega seotud tingimusi ja vastavad toetuse saajate kriteeriumitele. 4. telje raames soodustatakse naiste suuremat kaasatust kohaliku elu arendamisse.

Euroopa 2020

Euroopa Kalandusfond aitab kaasa Euroopa 2020 strateegia eesmärkide saavutamisele läbi erinevate meetmete. Kolmanda telje meetmete kaudu aidatakse kaasa teadus- ja arendustegevuse eesmärkide saavutamisele. Meetmed 1.3 (kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus) ja 1.4 (väikesemahuline rannapüük) ning meede 2.2 (sisevete kalanduse toetus) soodustavad investeeringuid, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, aidates läbi investeerimise puhtamasse tehnoloogiasse võidelda kliimamuutuste vastu.

Läänemere Strateegia

Nii Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 strateegia kui ka rakenduskava koostamisel on arvestatud Läänemere strateegia eesmärkidega.

Läänemere strateegia eesmärkidesse otseselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.1: Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
2. meede 2.1: Vesiviljeluse investeeringutoetus
3. meede 3.2: Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamine
4. meede 4.1: Kalanduspiirkondade säästev areng

Läänemere strateegia eesmärkidesse kaudselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.3: Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
2. meede 1.4: Väikesemahuline rannapüük
3. meede 1.5: Sotsiaalmajanduslikud meetmed
4. meede 2.2: Sisevete kalanduse toetus
5. meede 2.3: Investeeringud töötlemisse ja turustamisse
6. meede 3.1.1: Ühistegevused, tegevus „Ühisinvesteeringud”
7. meede 3.1.2: Ühistegevused, tegevus „Muud ühistegevused”
8. meede 3.3: Kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
9. meede 3.4: Uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad
10. meede 3.5: Katseprojektid
11. meede 5.1: Tehniline abi

Prioriteetse eesmärgi „Säilitada looduslikud alad ja bioloogiline mitmekesisus“ saavutamisele aitab otseselt kaasa meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine“, mille raames toetatakse projektide elluviimist, mis parandavad kalade kudemistingimusi. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele aitab kaasa ka kalalaevastiku suuruse reguleerimine vastavalt kalavarude suurusele, mis saavutatakse meetme 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks” kaudu.

Prioriteetse eesmärgi „Kasutada maksimaalselt ära piirkonna teadustöö ja innovatsioonialast potentsiaali” saavutamisele aitavad kaasa kolmanda telje meetmed: meede 3.1.2 „Muud ühistegevused” toetab tegevusi, mis aitavad korraldada elukestvat õpet, mis hõlmab erialaoskuste parandamist ning uute koolitusmeetodite ja -vahendite arendamist ning aitab edendada teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerlust. Meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine” toetab kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist ning kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist. Meede 3.5 „Katseprojektid” toetab innovatsiooni kalandussektoris läbi erinevate tegevuste (näit. alternatiivse püügikorraldusmeetodi katsetamine, uuendusliku tehnoloogia tehnilise teostatavuse või majandusliku elujõulisuse katsetamine, uuendusliku majandamiskava ja püügikoormuse jaotuskava katsetamine).

Prioriteetse eesmärgi „Soodustada ettevõtlust, tugevdada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning tõhustada inimressursi kasutamist” saavutamisele aitavad kaasa meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus” ning meede 2.3 „Investeeringud töötlemisse ja turustamisse”, mille raames toetatakse mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Meetme 1.5 „Sotsiaalmajanduslikud meetmed” abil makstakse toetust kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise raames töö kaotanud kaluritele, mis võimaldab neil näiteks osaleda ümberõppes või alustada oma ettevõtlusega.

Prioriteetse eesmärgi „Tugevdada põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse jätkusuutlikust” saavutamisele aitavad kaasa: meede 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“, mis on suunatud rannapiirkondade arendamisele; meede 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“, mis on suunatud kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutada olevate kalavarude tasakaalustamisele ning meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“, mille raames toetatakse investeeringuid keskkonnasõbraliku vesiviljeluse arendamiseks.

Prioriteetse eesmärgi „Kujundada piirkond juhtivaks mereohutuse ja –julgeoleku alaks” saavutamisele aitab kaasa meede 3.3 „Kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused”, mille raames suunatakse investeeringud olemasolevate kalasadamate arendamiseks; meede 1.3 „Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus”; meede 1.4 “Väikesemahuline rannapüük” ning meede 2.2 „Sisevete kalanduse toetus”, mille raames toetatakse päästevahendite, tuletõrje-, avariivarustuse ja keskkonnakaitsevahendi (reovee kogumise mahuti, olmeprügi, sh toidujäätmete kogumise vahend jms) ostmist.

Läänemere äärsel piirkonnal atraktiivust aitab suurendada ka meede 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng”, mille raames toetatakse turistide teenindamiseks vajalike ehitiste rajamist, majutus- või toitlustusettevõtetes vajalike seadmete soetamist ning rannaküla taaselustamisega ja kalandustraditsioonide tutvustamisega seotud tegevusi.

Meetme 1.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – Läänemere kalavaru on ühine ressurss ja püügivõimsuse vähendamine aitab kaasa kalavarude säästvale majandamisele.

Meetme raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) kalalaeva utiliseerimine;
- 2) kalalaeva kasutuselevõtmine tegevusteks väljaspool kalandussektorit.

Meetme 2.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kui püstitatav või rekonstrueeritav vesiviljeluskasvandus on suletud veeringlusega, siis vähendab see haiguste leviku riski Läänemere kalapopulatsioonidesse ning vähendab orgaanilise reostuse ja vesiviljeluses kasutatavate kemikaalide sattumist Läänemerele.

Meetme raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) uute kasvanduste rajamine;
- 2) olemasolevate kasvanduste laiendamine, rekonstrueerimine

Meetme 3.2 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kalade kudealade taastamine ning nendele ligipääsu tagamine loob tingimused Läänemere kalavarude kui ühise ressursi suurenemisele.

Meetme raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist;
- 2) kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist.

Meetme 4.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – riikidevaheline koostöö edendamine kalanduspiirkondades tegutsevate rühmade vahel, eelkõige koostöövõrgustike ja parimate tavade vahetamise kaudu.

Meetme raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine;
- 2) ökoturismi arendamine ja rannakülade taastamine ja säilitamine;
- 3) tegevuste mitmekesistamine;

- 4) riigisisese ja rahvusvahelise koostöö arendamine;
- 5) koolitustegevus.

Loetelu indikaatoritest, mis kajastavad Euroopa Kalandusfondi rakenduskava raames rakendatavate meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisel, on esitatud punktis 3.1.

Korraldusasutus hindab Euroopa Kalandusfondi meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisse ootuspäraseks.

7. VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS MUUDE RAHASTAMISVAHENDITEGA

Euroopa Regionaalarengu Fondist, Euroopa Sotsiaalfondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist, Euroopa Investeeringupangast ning muudest rahastamisvahenditest saadava abi piiritlemise ja koordineerimise mehhanisme on kirjeldatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskavas.

Meetmete ettevalmistamisel tagab sektoritevahelise koordineerimise eelkõige kõikide seotud asutuste ja sotsiaalpartnerite kaasamine meetme tingimuste ettevalmistamisse. Samuti on oluline roll Rahandusministeeriumil, kes meetme tingimuste kommenteerimisel kontrollib kavandatavate tegevuste koostöös teiste sektorite meetmetega ning teistest riigieelarvelistest vahenditest teostatavate tegevustega. Koostööstamise eesmärgiks on muu hulgas soov vältida sarnaste tegevuste finantseerimist mitmest meetmest ja muudest rahastamisvahenditest saadavast abist.

Sarnaste tegevuste toetamise vältimiseks on rakenduskavas iga prioriteetse suuna juures toodud välja kavandatavate tegevuste seos teiste Eesti rakenduskavade/arengukavadega. Nimetatud loetelu väljatoomine aitab kattuvuste vältimisele lisaks tagada tegevuste seotust riiklikult oluliste prioriteetidega.

Avatud taotlusvoorude puhul on taotleja kohustatud taotluses deklareerima, et ta ei saa sama tegevuse rahastamiseks toetust mõnest muust allikast. Topeltfinantseerimist aitab vältida Euroopa Kalandusfondi taotluste menetlemise infosüsteemi MAIT ristkontrolli moodul (REP).

Lisa 1: Uuring „Rahulolu PRIA teenuste ja kliendisuhtlusega”

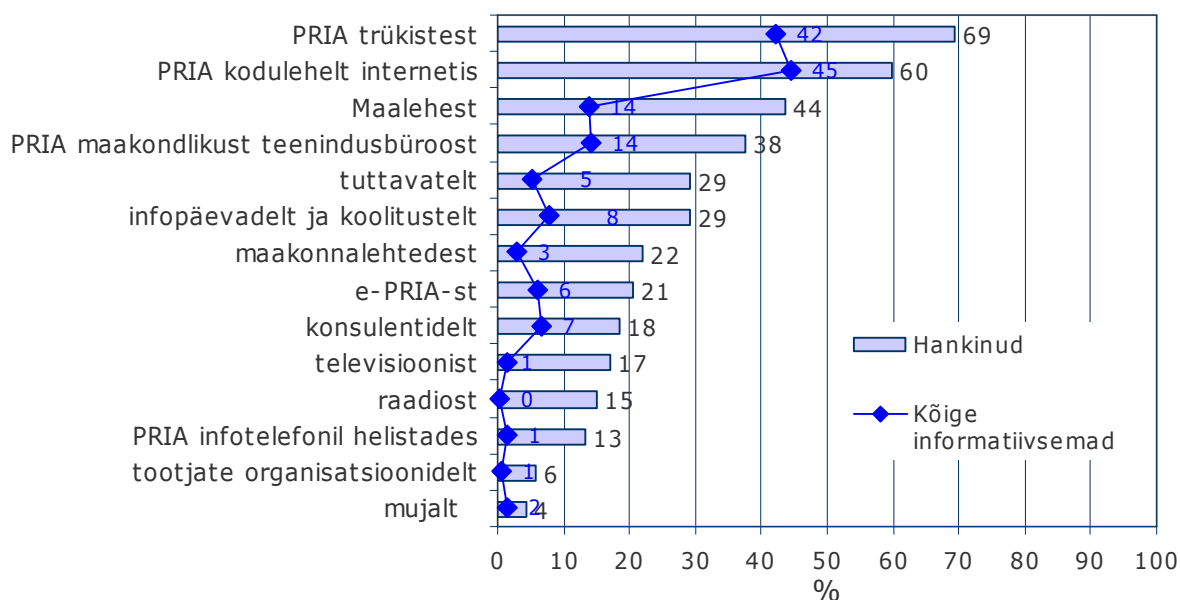
Aastal 2010 viidi Põllumajanduse ja Informatsiooni Registrite Ameti (PRIA) tellimisel läbi uuring „Rahulolu PRIA teenuste ja kliendisuhtlusega”. PRIA kaudu toimub EKFi toetuste info levitamine ja toetuste taotlemine. Uuringu viis läbi Turu-uuringute AS.

Uuringus ühe küsimusena küsiti vastajatelt milliseid infokanaleid nad kasutavad toetuskohtase info saamiseks. Küsimus oli esitatud kõigi toetusmeetmete kohta üldiselt, sealhulgas ka EKFi meetmete kohta.

1.1 Uuringust ilmnenu tulenus - kasutatud infoallikad

Kõige enam on infot PRIA ja toetuste kohta otsitud PRIA trükistest ja kodulehelt www.pria.ee Küllalt oluline kanal on olnud ka Maaleht, www.maaleht.ee e-PRIA-st <http://www.pria.ee/et/ePRIA> on infot otsinud 1/5 vastajatest

Joonis 14 n= kõik küsitletud

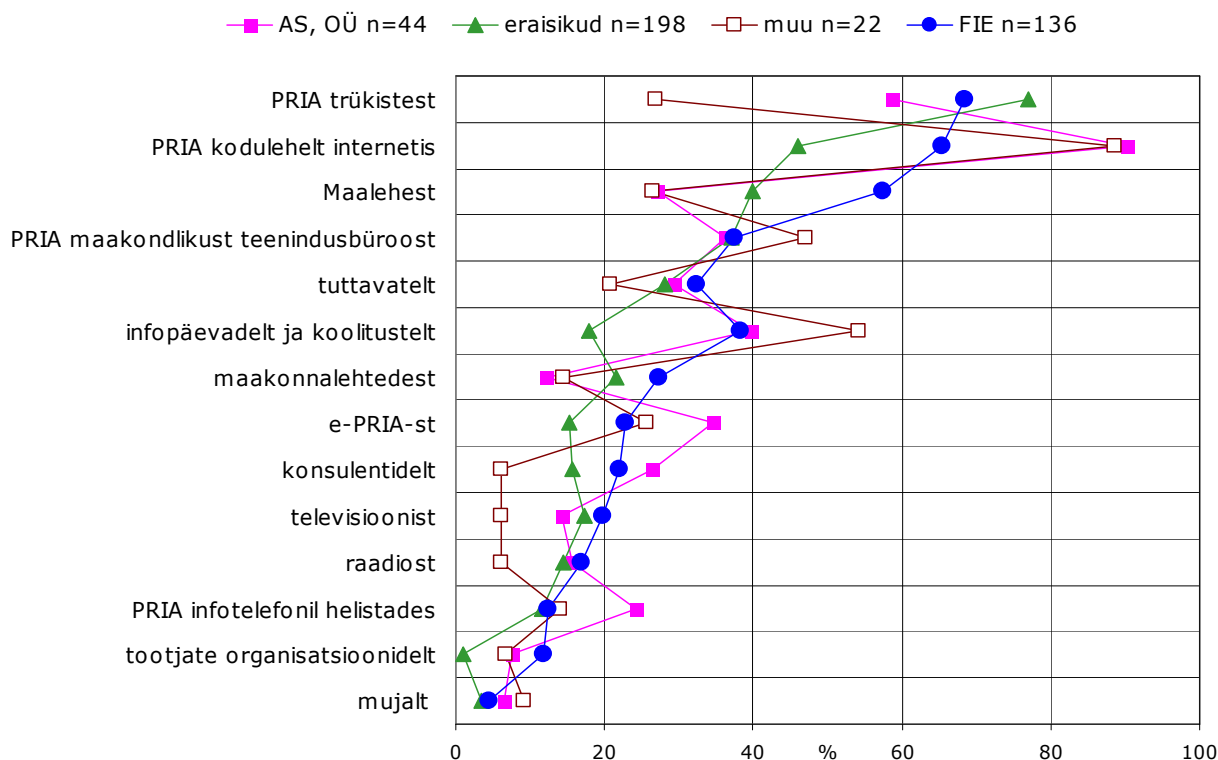
Taustrühmade lõikes on eraisikute ja FIE-de seas kõige levinumad PRIA trükised, AS-OÜ-de ja nn. muude taotlejate seas aga interneti-kodulehekül. Trükised on silmapaistvalt tagasihoidlikul kohal SA, MTÜ-de jms. „muude“ taotlejate seas.

Suuremaid erinevusi on veel Maalehe puhul, mis on III kohal FIE-del ja eraisikutel, samas vaid väikesel osal firmadest ja „muude“ grupist. Maalehte on silmatorkavalt sageli mainitud ka Viljandi-Valga piirkonna vastajate seas (57%).

Nii firmadel kui „muudel“ taotlejatel on kasutusulatuselt III kohal infopäevad ja koolitused, mis aga eraisikutest taotlejate seas on üsna harvad.

e-PRIA on küllalt olulisel kohal firmade (35%), üsna madalal aga eraisikute puhul (15%). Firmade grupis on võrreldes ülejäänud vastajatega sagedamini mainitud ka konsulente ja PRIA infotelefoni.

Joonis 15 n= vastajaid antud taustrühmas

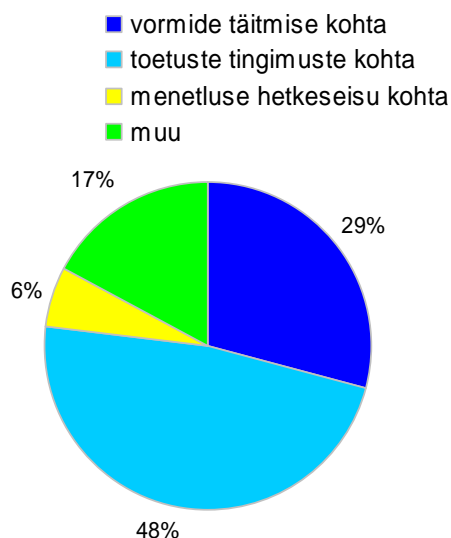
Ka kõige informatiivsemate kanalitena nimetati eeskätt samu kanaleid: PRIA interneti-kodulehte (45%) ja trükiseid (42%). Neile järgnesid võrdsete tulemustega PRIA maakondlikud teenindusbürood ja Maaleht (14%). Kõik kanalid olid kellegi jaoks 2 kõige informatiivsema seas, kõige vähem raadio. e-PRIA mahtus kõige informatiivsemate kanalite sekka 6%-l vastajaskonnast – märkimisväärseid erinevusi sihtrühmade lõikes siin välja tuua ei saa. Veidikene keskmisest enam hinnati e-PRIAt Saare-Pärnu ja Põlva-Võru piirkonnas. Maakondlikke teenindusbüroosid kui parimaid infoallikaid mainiti keskmisest pisut sagedamini Viljandi-Valga, Harju-Hiiu-Lääne ja Viru piirkonnas, keskmisest (Erinevused olid üldiselt väikesed, nii et võisid olla tingitud erinevast vastajaskonna struktuurist grupis). Keskmisest oluliselt harvem mainiti bürood Põlva-Võru grupis.

1.2 Uuringust selgub mille kohta on PRIA käest kõige enam infot vajatud

Vastajatele loeti ette variandid ning jäeti ka võimalus lisada (muu, mis?).

Kõige nõutum info on toetuste saamise tingimused, mida on otsinud ligi pool vastajaskonnast (48%).

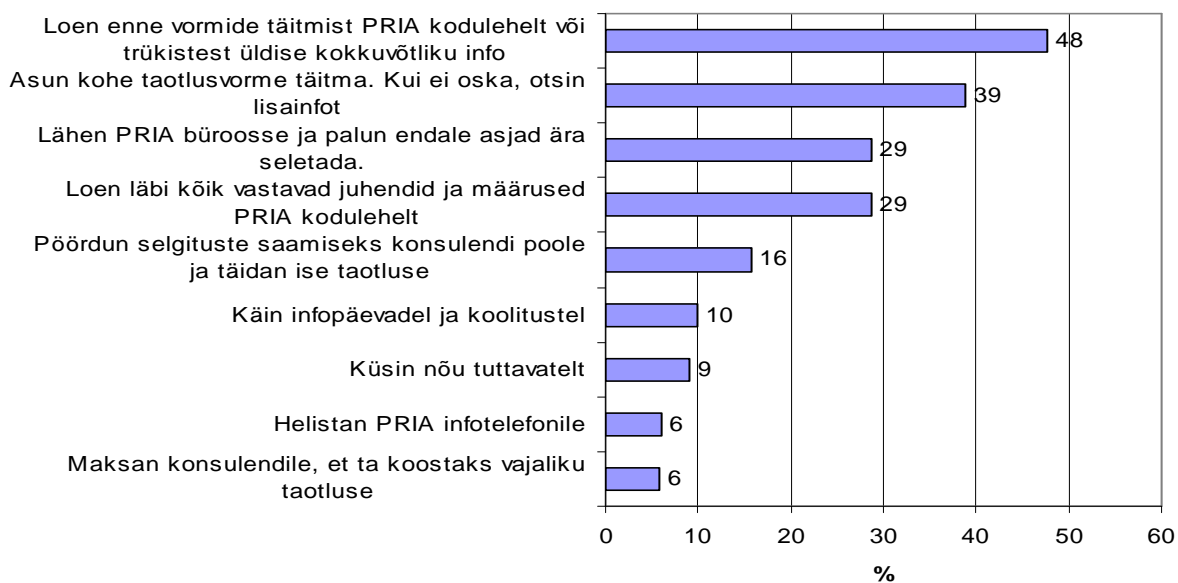
Joonis 16 n= kõik küsitletud

1.3 Uuringust selgub, kuidas on end kurssi viidud toetuse saamise nõuetega.

Vastajatele loeti ette nimekiri võimalustest, millest nad pidid valima endale vastavad. Vastuste järgi kujunes pingerida järgmiseks:

Joonis 17 n= kõik küsitletud

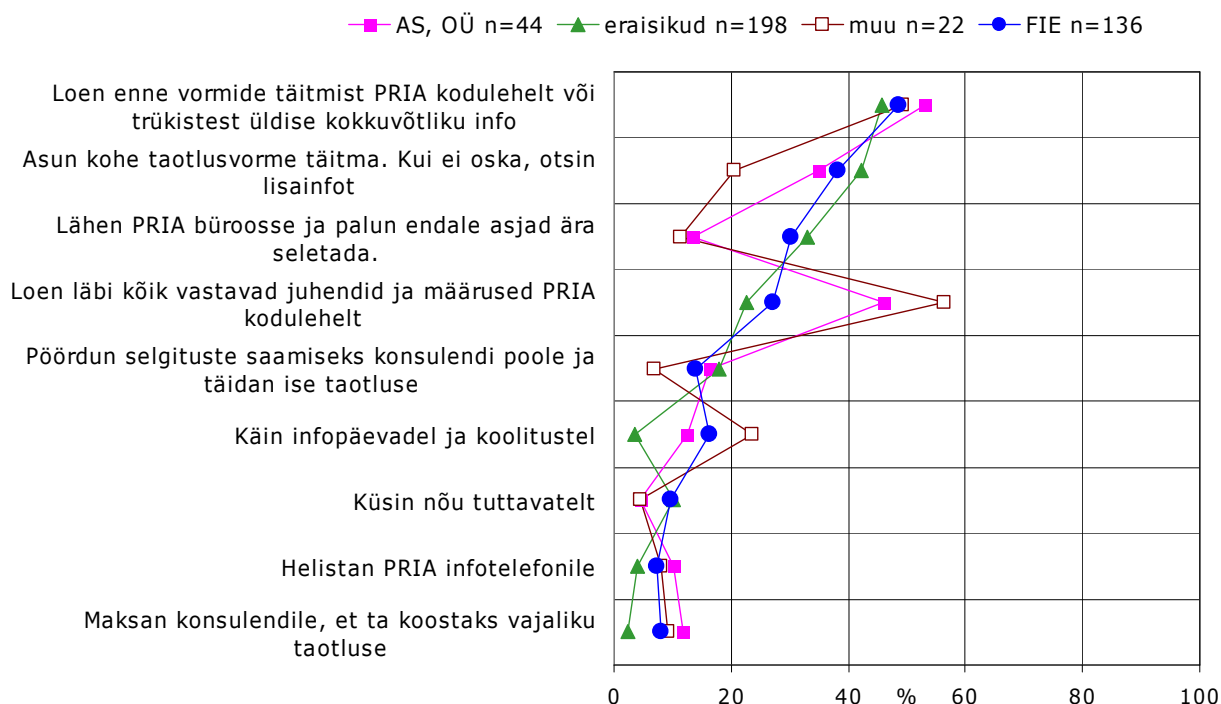

Jooniselt on näha, et enamasti loetakse enne vormide täitmist instruksioone, kuigi küllalt suur osa asub kohe täitmisele.

Taustrühmade lõikes on küllalt suuri erinevusi: eraisikutest ja FIE-dest siirduvad paljud PRIA büroodesse selgituste järele, firmades ja „muude“ seas loetakse kõigepealt läbi juhendid ja määrused PRIA kodulehelt.

Joonisel on näha vastuste jagunemine vastaja juriidilise staatuse järgi:

Joonis 18 n= vastajad antud taustrühmas

15% suuretevõtjaid maksavad vormide täitmise teenuse eest konsulendile (keskm. 6%), ka vastavatel koolitustel ning infopäeval käimine on keskmisest sagedasem suuretevõtjate (18%), aga ka FIE-de (16%) ja „muude“ seas (23%).

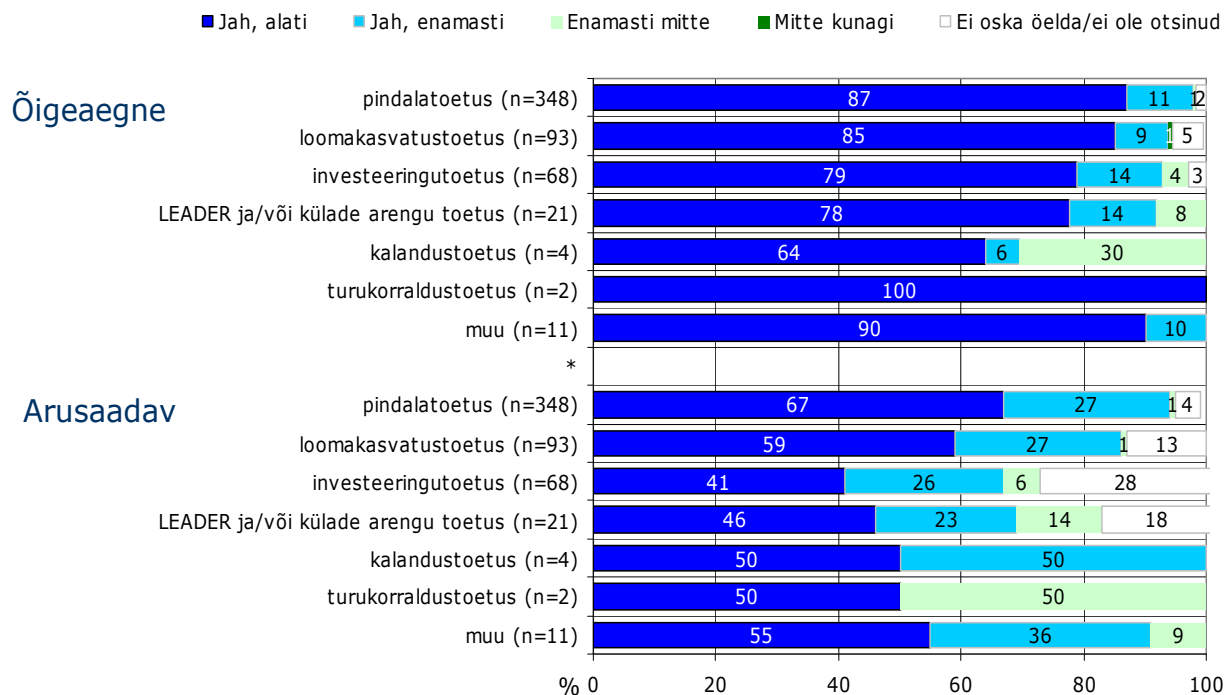
Maakondliku büroo poole pöördumine on keskmisest sagedasem Põlva-Võru piirkonnas (42% taustrühmast), mis on huvitavas vastuolus eelnevalt mainitud tulemusega, kus see büroo asus kõige harvemini kõige informatiivsemate infokanalite seas.

Kõige harvem pöörduetakse maakondliku büroo poole Saare-Pärnu piirkonnas (18%), kus aga esineb keskmisest sagedamini konsulendi poole pöördumist (28%).

1.4 Uuringust selgub info kvaliteet. Selgub info õigeaegsus ja arusaadavus

Vastajatelt küsiti: a) kas nad on vajaliku info määruste, taotlusvoorde, tähtaegade jms. kohta leidnud õigeaegselt, b) kas info on olnud arusaadav. Vastati nende toetusliikide kohta, mida oli taotletud.

Joonis 19 n= taotlenud antud liiki toetust

Jooniselt on näha, et info leidmise õigeaegsusega on lood paremad kui arusaadavusega, kuigi enamuse iga liigi taotlejatest on rahul nii ühe kui teisega. Probleeme näib olevat kalandustoetuste info õigeaegsusega, kuid grupi väiksuse tõttu ei saa seda tulemust üldistada.